



**ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា**

**ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ**

**រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា**

លេខ : ០៦...សន



**សារាចរ**

**ស្តីពី**

**ការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាឆ្នាំ ២០២៥-២០២៧ និង  
ការរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០២៥**

**១-សេចក្តីផ្តើម**

១-អនុលោមតាមមាត្រា ៥១ នៃច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ដែលត្រូវបានប្រកាសដាក់ឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/ រកម/ ០៣២៣/០០១ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០២៣, ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ បានដាក់ចេញសារាចរស្តីពីប្រតិទិនសម្រាប់ការរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០២៥ កាលពីខែ មករា ឆ្នាំ ២០២៤ ដែលក្នុងនោះ បានកំណត់អំពីពេលវេលានៃការរៀបចំក្របខ័ណ្ឌហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈរយៈពេលមធ្យមឆ្នាំ ២០២៥-២០២៧ និង ក្របខ័ណ្ឌថវិការយៈពេលមធ្យមឆ្នាំ ២០២៥-២០២៧ សម្រាប់ជាមូលដ្ឋាននៃការរៀបចំសេចក្តីព្រាងសារាចរស្តីពីការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា និងការរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំ ជាសារាចររួមតែមួយ ដើម្បីដាក់ជូននាយករដ្ឋមន្ត្រី ពិនិត្យ និងសម្រេចនៅដើមខែ ឧសភា។

២-ដោយផ្អែកលើក្របខ័ណ្ឌហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈរយៈពេលមធ្យមឆ្នាំ ២០២៥-២០២៧ និង ក្របខ័ណ្ឌថវិការយៈពេលមធ្យមឆ្នាំ ២០២៥-២០២៧ ដែលបានកំណត់, សារាចរស្តីពីការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា ឆ្នាំ ២០២៥-២០២៧ និងការរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០២៥ ត្រូវបានដាក់ចេញ ដើម្បីផ្តល់មគ្គុទ្ទេសបច្ចេកទេសគន្លឹះៗ និងការណែនាំពាក់ព័ន្ធដល់គ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន, មន្ទីរជំនាញ រាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលដែលស្ថិតក្រោមក្រសួង-ស្ថាប័ននីមួយៗ ព្រមទាំងរដ្ឋបាល ថ្នាក់ក្រោមជាតិ ( សម្រាប់ការរៀបចំថវិកាពាក់ព័ន្ធនឹងមុខងារប្រគល់មានភ្ជាប់លក្ខខណ្ឌក្នុងវិស័យសុខាភិបាល និងវិស័យអប់រំ) ដើម្បីរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា (៣ ឆ្នាំរំកិល) ឆ្នាំ ២០២៥-២០២៧ និងលើកគម្រោងថវិកាឆ្នាំ ២០២៥។

**២-ក្របខ័ណ្ឌហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈរយៈពេលមធ្យមឆ្នាំ ២០២៥-២០២៧**

៣-ក្របខ័ណ្ឌហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈរយៈពេលមធ្យមឆ្នាំ ២០២៥-២០២៧ បានផ្តល់ទស្សនវិស័យរយៈពេលមធ្យមនៃការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច និងកំណត់អាទិភាពគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ព្រមទាំងនិន្នាការចំណូល និងចំណាយថវិកាជាតិ សម្រាប់រយៈពេលមធ្យមឆ្នាំ ២០២៥-២០២៧ ក៏ដូចជាផ្តល់នូវលំហូរថវិកាសម្រាប់ដោះស្រាយតម្រូវការចំណាយរបស់គ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័នសម្រាប់រយៈពេលខ្លី និងមធ្យមរបស់ខ្លួន។ ក្នុងន័យនេះ,

ក្របខ័ណ្ឌហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈរយៈពេលមធ្យម បានកំណត់នូវពិភាក្សាជាតិជាប្រចាំឆ្នាំ ដែលជាលទ្ធភាពថវិការបស់រាជរដ្ឋាភិបាលសម្រាប់ឆ្នាំ ២០២៥ ជាឆ្នាំទី ១ និងបានដាក់ចំណោលសម្រាប់ឆ្នាំ ២០២៦ និងឆ្នាំ ២០២៧ ដែលអាចនឹងត្រូវធ្វើការកែតម្រូវតាមការចាំបាច់នៅឆ្នាំបន្ទាប់ ស្របតាមការនិន្នាការប្រែប្រួលនៃបរិការណ៍សេដ្ឋកិច្ចសកល និងតំបន់ ព្រមទាំងស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច-សង្គមក្នុងប្រទេស។ ជាមួយគ្នានេះ, ក្របខ័ណ្ឌហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈរយៈពេលមធ្យម ក៏បានកំណត់ផងដែរអំពីលទ្ធភាពផ្នែកធនធាន និងអាទិភាពគោលនយោបាយចម្បងៗតាមវិស័យ ដើម្បីសម្រេចគោលដៅរួមរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល, ដែលការកំណត់នេះជាយន្តការពីលើចុះក្រោម ចំណែកឯការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាដែលក្រសួង-ស្ថាប័នត្រូវរៀបចំនាពេលនេះ គឺជាយន្តការពីក្រោមឡើងលើ។ យន្តការទាំងពីរនេះ គឺមានភាពចាំបាច់មិនអាចខ្វះបាន ដើម្បីធានាឱ្យការរៀបចំច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំ មានគុណភាព និងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់។

ខ្លឹមសារស្នូលនៃក្របខ័ណ្ឌហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈរយៈពេលមធ្យមឆ្នាំ ២០២៥-២០២៧ សម្រាប់ការរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០២៥ ត្រូវបានគូសរំលេចដូចខាងក្រោម៖

**២.១-ក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច**

៤-សេដ្ឋកិច្ចសកលក្នុងឆ្នាំ ២០២៥ ត្រូវបានរំពឹងថានឹងងើបវិញបន្តិច ក្នុងរង្វង់ ៣,២% ដែលកើនពី ៣,១% ក្នុងឆ្នាំ ២០២៤ និង ២០២៣ ដោយសារការបន្តថមថយនៃផលប៉ះពាល់ពីវិបត្តិ និងការត្រលប់ជាបណ្តើរៗទៅរកប្រក្រតីភាពនៃអត្រាអតិផរណា ដែលជាលទ្ធផលនៃការអនុវត្តគោលនយោបាយវិបត្តិរូបិយវត្ថុនាពេលកន្លងមក។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី, សេដ្ឋកិច្ចសកលនៅបន្តហ៊ុមព័ទ្ធដោយហានិភ័យ និង ភាពមិនប្រាកដប្រជាខ្ពស់រួមមាន៖ (១). ភាពតានតឹងនៃកត្តាកូមិសាស្ត្រនយោបាយ/សេដ្ឋកិច្ច ដូចជាការផ្ទុះឡើងនូវជម្លោះនៅតំបន់សមុទ្រក្រហមជាដើម ដែលអាចបន្តចប់បង្អាក់ដល់ប្រាក់ផ្គត់ផ្គង់សកល, (២). ការបែកខ្ញែកកូមិសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច និងពាណិជ្ជកម្ម, (៣). ការងើបវិញនៃថ្លៃទំនិញអន្តរជាតិ ដែលបង្កឡើងដោយភាពតានតឹងកូមិសាស្ត្រនយោបាយ/សេដ្ឋកិច្ច ដែលនឹងអាចជំរុញឱ្យមានការវិបត្តិគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុឡើងវិញ និង/ឬបន្តអូសបន្លាយយូរជាងការរំពឹងទុក, (៤). និន្នាការកំណើនសេដ្ឋកិច្ចសកលទាប ជាពិសេសកំណើនសេដ្ឋកិច្ចចិន, (៥). ការបន្តកើនសម្ពាធបំណុលសាធារណៈ និង (៦). ផលប៉ះពាល់កាន់តែធ្ងន់ធ្ងរពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងគ្រោះធម្មជាតិ។ លើសពីនេះ, តាមរបាយការណ៍ទស្សនវិស័យសេដ្ឋកិច្ចសកលរបស់មូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ (IMF), កំណើនសេដ្ឋកិច្ចសកលនេះ ស្ថិតក្នុងអត្រាមួយដែលទាបជាងកំណើនសក្តានុពល (Potential Growth) នៅឡើយ ដោយសារវិបត្តិផ្ទុះគួបគ្នា ហើយនឹងមិនអាចរលាយទៅរកកម្រិតដែលធ្លាប់មានមុនវិបត្តិដំរីកូវីដ-១៩ ក្នុងរយៈពេលខ្លី និងមធ្យមខាងមុខឡើយ ដោយហេតុថាវិបត្តិទាំងនេះបានប៉ះពាល់ដល់កត្តាផលិតកម្មសំខាន់ៗរបស់សេដ្ឋកិច្ចរួមមាន៖ កម្លាំងពលកម្ម (Labor Supply), ការវិនិយោគ និងការប្រមូលផ្តុំមូលធន (Investment and Capital Accumulation) និងកត្តាផលិតភាពសរុប (Total Factor Productivity)។

៥-បើទោះបីសេដ្ឋកិច្ចសកលនៅបន្តប្រឈមនឹងភាពមិនប្រាកដប្រជាខ្ពស់យ៉ាងណាក្តី សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាឆ្នាំ ២០២៤ នឹងបន្តកើនក្នុងអត្រា ៦,០% ដោយសារការត្រលប់ទៅរកភាពល្អប្រសើរនៃសេដ្ឋកិច្ចសកលជាពិសេសប្រទេសដៃគូពាណិជ្ជកម្មកម្ពុជា ស្របពេលដែលសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចក្នុងស្រុកនៅបន្តមានស្ថិរភាពលើចលនការឆ្នាំ ២០២៣ ដែលសម្រេចបានកំណើន ៥% ហើយត្រូវបានចាត់ទុកជាកំណើនមួយខ្ពស់ធៀបនឹងបណ្តាប្រទេសក្នុងតំបន់។ ជារួម, ការពង្រឹងការអនុវត្តគោលនយោបាយ និងយុទ្ធសាស្ត្រនានា ជាពិសេស

ការពន្លឿនការអនុវត្ត «យុទ្ធសាស្ត្របញ្ជាកោណ-ដំណាក់កាលទី ១» និងកម្មវិធីគោលនយោបាយអាទិភាពនានា ជាមួយនឹងការបន្តចលនាការកែទម្រង់ស៊ីជម្រៅក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំកន្លងមក ទាំងលើការស្តារវិស័យចំនួនលំ កំណើនដែលមានស្រាប់ ក៏ដូចជាលើកម្ពស់វិស័យសក្តានុពលថ្មីៗមួយចំនួនទៀត ដែលរួមមាន ការវិនិយោគ លើសហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យម និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដីជម្រកនិងបែតង និងចូលរួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់ ក្នុងការជំរុញ និងបង្កើនតម្លៃបន្ថែមដល់សេដ្ឋកិច្ចជាតិ។

៦-កំណើនសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាត្រូវបានព្យាករថាស្ថិតក្នុងអត្រា ៦,៣% ក្នុងឆ្នាំ ២០២៥ និង ជាមធ្យម ៦,៦% សម្រាប់ឆ្នាំ ២០២៦-២០២៧, ដែលក្នុងនោះ៖ (១). វិស័យឧស្សាហកម្ម ត្រូវបានព្យាករថាមាន កំណើនល្អប្រសើរក្នុងអត្រា ៨,៦% ក្នុងឆ្នាំ ២០២៥ និងក្នុងរង្វង់អត្រា ៩,០% សម្រាប់រយៈពេលមធ្យម ២០២៦-២០២៧ ដែលគាំទ្រដោយអនុវិស័យកាត់ដេរ និងកម្មន្តសាលមិនមែនកាត់ដេរ ខណៈដែលអនុវិស័យ សំណង់នៅបន្តមានកំណើនទាបជាងនិរន្តរភាព (មុនវិបត្តិជំងឺកូវីដ-១៩)។ (២). វិស័យសេវាកម្ម ត្រូវបាន ព្យាករថានឹងមានកំណើនក្នុងអត្រាប្រមាណ ៥,៦% ក្នុងឆ្នាំ ២០២៥ និង ប្រមាណ ៥,៧% សម្រាប់រយៈពេល មធ្យម ២០២៦-២០២៧ ដោយសារការបន្តរក្សាបានចលនាការនៃអនុវិស័យបដិសណ្ឋារកិច្ច និងសេវាកម្មម្ហូប អាហារនិងសេវាកម្មទេសចរណ៍គាំទ្រផ្សេងទៀត ខណៈដែលអនុវិស័យអចលនទ្រព្យនៅបន្តមានកំណើនទាប។ (៣). វិស័យកសិកម្ម ត្រូវបានព្យាករថានឹងមានកំណើន ១,១% ក្នុងឆ្នាំ ២០២៥ និង ១,៣% សម្រាប់ ២០២៦-២០២៧ ដោយសារការរំពឹងទុកនូវកំណើនល្អប្រសើរនៃអនុវិស័យដំណាំនិងចិញ្ចឹមសត្វ និងការងើប សន្សឹមៗនៃអនុវិស័យនេសាទ។

៧-ជាមួយ, សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា ដែលមានទំហំតូចហើយបើកចំហរ និងមានការផ្សារភ្ជាប់កាន់តែខ្លាំងជាមួយ នឹងប្រាក់ផលិតកម្មក្នុងតំបន់ និងពិភពលោក, សម្រាប់រយៈពេលមធ្យមខាងមុខ ពិសេសសម្រាប់ឆ្នាំ ២០២៥, បាន និងកំពុងហ៊ុមព័ទ្ធដោយហានិភ័យ និងភាពមិនប្រាកដប្រជាដែលបណ្តាលមកពីកត្តាខាងក្រៅរួមមាន៖ (១)-កំណើនថមថយនៃសេដ្ឋកិច្ចសកល និងចិន, (២)-ការបន្តរឹតបន្តឹងគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុសកល, (៣)-ភាពតានតឹងនៃកត្តាកូមិសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច ដែលអាចបន្តចំបង្អាក់ដល់ប្រាក់ផ្គត់ផ្គង់សកល និងនាំទៅដល់ ការកើននៃថ្លៃទំនិញជាអន្តរជាតិ, (៤)-ការបែកខ្ញែកកូមិសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច និងពាណិជ្ជកម្ម និង (៥)-ផលប៉ះពាល់ កាន់តែធ្ងន់ធ្ងរពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងគ្រោះធម្មជាតិ។ ទន្ទឹមនេះដែរ, កម្ពុជាក៏នៅតែបន្តប្រឈមនឹង បញ្ហាជារចនាសម្ព័ន្ធមួយចំនួននៅក្នុងប្រទេសរួមមាន៖ (១)-ល្បឿនយឺតនៃការធ្វើពិពិធកម្មសេដ្ឋកិច្ច, (២)-ថ្លៃដើម ធ្វើធុរកិច្ចនៅមានកម្រិតខ្ពស់, (៣)-ភាពមានកម្រិតនៃកិច្ចសម្របសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម និងបរិយាកាសធុរកិច្ច, (៤)-បរិមាណនិងគុណភាពនៃកម្លាំងពលកម្មជំនាញមិនទាន់ឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការទីផ្សារ, (៥)-ភាពមានកម្រិត នៃប្រព័ន្ធសុខាភិបាល និងប្រព័ន្ធគាំពារសង្គម, និង (៦)-ភាពមានកម្រិតនៃចំណេះដឹង និងជំនាញក្នុងការចាប់យក បច្ចេកវិទ្យាដីជម្រក។

៨-ក្នុងបរិការណ៍នេះ, កិច្ចការកែទម្រង់ជារចនាសម្ព័ន្ធ និងការរៀបចំយន្តការអនុវត្តឱ្យបានច្បាស់លាស់ ជាអាទិភាពដ៏ចាំបាច់ ក្នុងការជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ចក្នុងស្រុកឱ្យកាន់តែមានសម្រាប់កាន់តែខ្លាំងក្លា និងដើម្បី បញ្ចៀសនូវផលប៉ះពាល់នៃហានិភ័យនានាទាំងកម្រិតសកលនិងតំបន់។ ដូចនេះ, ជាទិសដៅយុទ្ធសាស្ត្រ និង គោលនយោបាយ, រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជានឹងបន្តជំរុញការកែទម្រង់ជារចនាសម្ព័ន្ធ និងជាប្រព័ន្ធ ព្រមទាំងពង្រឹង ការកសាងភាពធន់នៃសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមឱ្យកាន់តែរឹងមាំ និងមានភាពឆ្លើយតបខ្ពស់ ដោយផ្ដោតលើអាទិភាព ចំនួន ៦ ដូចមានចែងក្នុង «យុទ្ធសាស្ត្របញ្ជាកោណ-ដំណាក់កាលទី ១» រួមមាន៖

- ការអភិវឌ្ឍមូលធនមនុស្ស តាមរយៈការពង្រឹងគុណភាពវិស័យអប់រំ, កីឡា, វិទ្យាសាស្ត្រ, និងបច្ចេកវិទ្យា; ការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញបច្ចេកទេស; ការលើកកម្ពស់សុខភាព និងសុខុមាលភាពប្រជាជន; ការពង្រឹងប្រព័ន្ធគាំពារសង្គម; និងការពង្រឹងភាពជាពលរដ្ឋក្នុងសង្គម ដែលមានអារ្យធម៌ខ្ពស់ប្រកបដោយសមធម៌ និងបរិយាប័ន្ន។
- ការធ្វើពិពិធកម្មសេដ្ឋកិច្ច និងការបង្កើនភាពប្រកួតប្រជែង តាមរយៈការអភិវឌ្ឍវិស័យនៃប្រភពកំណើនសេដ្ឋកិច្ចគន្លឹះ និងថ្មីៗ; ការលើកកម្ពស់ការតភ្ជាប់ និងការបង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃវិស័យដឹកជញ្ជូន និងឡូជីស្ទិក, វិស័យថាមពល, វិស័យទឹកស្អាត និងវិស័យឌីជីថល; ការកែលម្អបរិយាកាសធុរកិច្ច និងការវិនិយោគ; ការពង្រឹងប្រសិទ្ធភាព និងភាពទាក់ទាញនៃតំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេស, សួនឧស្សាហកម្ម, សួនកសិ-ឧស្សាហកម្ម និងតំបន់ពាណិជ្ជកម្មសេរី; និងការធ្វើនវានុវត្តន៍យន្តការហិរញ្ញប្បទាន និងផលិតផលហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់គាំទ្រដល់ការវិនិយោគ។
- ការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជន និងការងារ តាមរយៈការអភិវឌ្ឍទីផ្សារការងារ; ការលើកស្ទួយសហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យម, ធុរកិច្ចថ្មី, សហគ្រិនភាពនិងការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធ; ការពង្រឹងភាពជាដៃគូវិស័យសាធារណៈ និងវិស័យឯកជន; ការពង្រឹងការប្រកួតប្រជែង និងយន្តការសេដ្ឋកិច្ចទីផ្សារឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព; និងការពង្រឹងប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុធនាគារ និងមិនមែនធនាគារ។
- ការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយភាពធន់, ចីរភាព និងបរិយាប័ន្ន តាមរយៈការធ្វើអតិបរមានីយកម្មផលលោកប្រជាសាស្ត្រ; ការពង្រឹងភាពធន់ប្រជាសាស្ត្រ និងការលើកកម្ពស់សមភាពយេនឌ័រ; ការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ, វប្បធម៌ និងទេសចរណ៍ប្រកបដោយចីរភាព; ការលើកស្ទួយកសិកម្ម និងការអភិវឌ្ឍជនបទ; ការពង្រឹងការគ្រប់គ្រង និងការធ្វើទំនើបកម្មនគរូបនីយកម្ម; និងការធានាចីរភាពបរិស្ថាន និងការរៀបចំខ្លួនឆ្លើយតបទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ព្រមទាំងការលើកកម្ពស់សេដ្ឋកិច្ចបៃតង។
- ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមឌីជីថល តាមរយៈការកសាងរដ្ឋាភិបាល និងពលរដ្ឋឌីជីថល; ការអភិវឌ្ឍធុរកិច្ចឌីជីថល, ពាណិជ្ជកម្មតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក, និងប្រព័ន្ធនវានុវត្តន៍ឌីជីថល; ការកសាង និងអភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធឌីជីថល; ការកសាងភាពជឿជាក់លើប្រព័ន្ធឌីជីថល; និងការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ។

៩-អត្រាអតិផរណា ត្រូវបានប៉ាន់ស្មានថាស្ថិតក្នុងរង្វង់ ២,៧% សម្រាប់ឆ្នាំ ២០២៤ ដោយសារការបន្តងើបវិញនៃសកម្មភាពបាយវាយ និងប្រើប្រាស់ក្នុងស្រុក, ស្របពេលដែលថ្លៃទំនិញអន្តរជាតិនៅបន្តរក្សាបានស្ថិរភាព។ ក្នុងរយៈពេលមធ្យមខាងមុខ (ឆ្នាំ ២០២៥-២០២៧), អត្រាអតិផរណា ត្រូវបានព្យាករថានឹងស្ថិតក្នុងរង្វង់ ២,៥% ដោយសារការរក្សាបាននូវចលនការសេដ្ឋកិច្ចក្នុងស្រុក និងប្រក្រតីភាពនៃស្ថានភាព និងថ្លៃទំនិញអន្តរជាតិ។ ទន្ទឹមនេះ, ក្នុងឆ្នាំ ២០២៤, អត្រាប្តូរប្រាក់ផ្លូវការ ត្រូវបានរំពឹងថានឹងធ្លាក់មកត្រឹមប្រមាណ ៤ ០៨៣ រៀល ក្នុងមួយដុល្លារអាមេរិក ដោយសារការរំពឹងទុកពីការបន្តបន្ថយនូវការរឹតបន្តឹងគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុ គួបផ្សំនឹងវិធានការអន្តរាគមន៍របស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ក្នុងការរក្សាស្ថិរភាពប្រាក់រៀល។ ក្នុងរយៈពេលមធ្យមឆ្នាំ ២០២៥-២០២៧, អត្រាប្តូរប្រាក់ផ្លូវការ ត្រូវបានរំពឹងថានឹងរក្សាបានក្នុងរង្វង់ជាមធ្យម ៤ ០៦០ រៀល ក្នុងមួយដុល្លារអាមេរិក។

១០-ឱនភាពគណនីចរន្ត (រួមបញ្ចូលបង្វែរ) រំពឹងថានឹងត្រលប់ទៅរកនិរន្តរភាពធម្មតាវិញ ពោលគឺមានឱនភាពក្នុងរង្វង់ -១,៥% នៃ ផ.ស.ស. ដោយសារការរំពឹងទុកនូវការងើបវិញនៃការនាំចូលជារួម។ ការនាំចេញក៏រំពឹងថានឹងបន្តងើប និងរក្សាបាននូវចលនការ ដែលនឹងបន្តជំរុញដោយការនាំចេញផលិតផលកម្មន្តសាលមិនមែន

កាត់ដេរ និងការងើបវិញនៃការនាំចេញផលិតផលកាត់ដេរ។ សម្រាប់រយៈពេលមធ្យមខាងមុខ (២០២៥-២០២៧), ឱនភាពគណនីចរន្ត ត្រូវបានព្យាករថានឹងស្ថិតក្នុងរង្វង់ជាមធ្យមប្រមាណ -៣,៧% នៃផ.ស.ស. ដោយសារការរំពឹងទុកពីការរក្សាបាននូវសមតុល្យពាណិជ្ជកម្ម ស្របពេលដែលចំណូលពីវិស័យទេសចរណ៍ក៏នៅបន្តមាននិរន្តរភាព។ ជាមួយគ្នានេះ, រំហូរវិនិយោគផ្ទាល់ពីបរទេស ត្រូវបានរំពឹងថានឹងបន្តកើនដល់ប្រមាណ ៤ ២៥០ លានដុល្លារអាមេរិក, សមមូលនឹងប្រមាណ ៩,០% នៃ ផ.ស.ស. ដោយសារការបន្តសកម្មភាពវិនិយោគលើវិស័យសក្តានុពល។ ទន្ទឹមនេះ, ទុនបម្រុងអន្តរជាតិ ត្រូវបានព្យាករថានឹងបន្តកើនក្នុងរង្វង់ ២២ ៣០៣ លានដុល្លារអាមេរិក ឬស្មើប្រមាណ ៨,០ ខែ នៃការនាំចូល។ សម្រាប់ឆ្នាំ ២០២៥-២០២៧, រំហូរការវិនិយោគផ្ទាល់ពីបរទេស ត្រូវបានព្យាករថានឹងបន្តកើនក្នុងរង្វង់ជាមធ្យមប្រមាណ ៨,៦% នៃ ផ.ស.ស. ដោយសារការបន្តកើននូវទំនុកចិត្តវិនិយោគ ជាមួយនឹងបរិយាកាសកាន់តែអំណោយផលសម្រាប់ការវិនិយោគនៅកម្ពុជា តាមរយៈការអនុវត្ត «ច្បាប់ស្តីពីវិនិយោគនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា» និងគោលនយោបាយគាំទ្រមួយចំនួនទៀត។ ផ្អែកលើមូលដ្ឋាននេះ, ក្នុងរយៈពេលមធ្យមខាងមុខ, កម្ពុជារំពឹងថានឹងអាចទាក់ទាញវិនិយោគដែលមានតម្លៃបន្ថែមខ្ពស់, ជាពិសេសក្នុងវិស័យកម្មន្តសាលមិនមែនកាត់ដេរ។ ជាលទ្ធផល, ទុនបម្រុងអន្តរជាតិនឹងបន្តកើន ដោយមានទំហំជាមធ្យមប្រមាណ ៧ ខែ នៃការនាំចូល។

**២.២-ក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ**

១១-ក្របខ័ណ្ឌហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈរយៈពេលមធ្យមឆ្នាំ ២០២៥-២០២៧ បានកំណត់នូវ ជំហរគោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ, វិធានហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ និងអាទិភាពគោលនយោបាយ ដែលមានអធិប្បាយលម្អិត នៅក្នុងឯកសារក្របខ័ណ្ឌហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈរយៈពេលមធ្យមនេះ ហើយត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈនៅលើគេហទំព័ររបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។ ជារួម, ផ្អែកលើមូលដ្ឋានក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចខាងលើ និងការវិវត្តជាក់ស្តែងនៃស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ព្រមទាំងក្នុងបរិការណ៍នៃភាពមិនប្រាកដប្រជាកាន់តែខ្ពស់, គោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈសម្រាប់រយៈពេលមធ្យមខាងមុខ ត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយប្រកាន់យកនូវជំហាននៃការបន្តអនុវត្ត «ជំហរគោលនយោបាយពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពថវិកា (Gradual Fiscal Consolidation Stance)» ដើម្បីធានាឱ្យបាននូវចីរភាពហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈក្នុងរយៈពេលមធ្យម, តាមរយៈការចាប់ផ្តើមកសាងទ្រនាប់ថវិកាឡើងវិញ បន្ទាប់ពីបានអនុវត្តគោលនយោបាយវិវត្តកម្មចំណាយក្នុងការអនុវត្ត វិធានការអន្តរាគមន៍សង្គម-សេដ្ឋកិច្ចឆ្នាំ ២០២០-២០២៣ ទប់ទល់នឹងផលប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរពីវិបត្តិជំងឺកូវីដ-១៩។ ក្នុងន័យនេះ, រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងផ្តោតជាសំខាន់លើការបន្តពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពថវិកា, ទាំងកម្រិតវិភាជន៍ និងកម្រិតប្រតិបត្តិការតាមរយៈការបន្តធ្វើអាទិភាពរូបនីយកម្មចំណាយ ដោយតម្រង់ទិសធនធានទៅកាន់មុខសញ្ញាចំណាយដែលជាអាទិភាពចំពោះមុខ ពោលគឺចាយវាយឱ្យចំទិសដៅ និងធានាបានតម្លៃនៃលុយព្រមជាមួយនឹងការខិតខំពង្រឹងការប្រមូលចំណូលឱ្យបានកាន់តែប្រសើរ ដោយមានការប្តឹងប្តូរជាមួយនឹងការបន្តរក្សាឱ្យបាននូវចលនការនិងសម្ភារៈនៃសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច ហើយខិតខំចៀសវាងឱ្យបានជាអតិបរមានូវវិការភាពសេដ្ឋកិច្ច (Economic Distortion)។ ក្នុងស្មារតីនេះ, រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងដាក់ចេញនូវវិធានការពន្ធដែលមានការកែទម្រង់ស៊ីជម្រៅទៅលើផ្នែករដ្ឋបាល និងទំនើបការរូបនីយកម្មពន្ធ ក្រោមអភិក្រមមិនបង្កើតបន្ទុកពន្ធលើដោយប្តឹងប្តូរការរក្សាបាននូវចលនការសេដ្ឋកិច្ច និងការបន្តបង្កើនចំណូលសម្រាប់តម្រូវការអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ។ ចំណែកឯការកសាងទ្រនាប់ថវិកា នឹងធ្វើឡើងដោយផ្អែកទៅតាមលទ្ធភាពនៃវឌ្ឍនភាពក្នុងការកៀរគរចំណូលនិងការធ្វើវិចារណកម្ម និងការបង្កើនប្រសិទ្ធភាពចំណាយ។

ជាមួយនឹងការអនុវត្ត «ជំហរគោលនយោបាយពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពថវិកាជាជំហាន» នេះ, ឱនភាពថវិកា ក្នុងរយៈពេលមធ្យមនឹងចាប់ផ្តើមរួមគ្នា និងជាសន្សឹមៗ។ ចំពោះផ្នែកចំណូល, រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងពង្រីក មូលដ្ឋានចំណូលប្រកបដោយភាពហ្មត់ចត់ និងទន់ភ្លន់ខ្ពស់ ព្រមទាំងបន្តអនុវត្តវិធានការលើកទឹកចិត្តនានារបស់ រាជរដ្ឋាភិបាល សំដៅលើកកម្ពស់ជីវភាពកំណើនសេដ្ឋកិច្ច។ រីឯផ្នែកចំណាយ នឹងត្រូវបានពង្រឹងប្រសិទ្ធភាព ប្រកបដោយស្មារតីប្រុងប្រយ័ត្នខ្ពស់ ដើម្បីធានាឱ្យបាននូវទូទាត់ក្នុងការទ្រទ្រង់ចលនាការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា ព្រមទាំងធានាឱ្យមានការបន្តចំបង្ហាក់ដល់និរន្តរភាពប្រតិបត្តិការការងាររបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងជាពិសេស ការអនុវត្តកម្មវិធីគោលនយោបាយអាទិភាពរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលនីតិកាលទី ៧ នៃរដ្ឋសភា។

ដូចនេះ, ដើម្បីធានាការសម្រេចបាននូវទស្សនវិស័យម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចរយៈពេលមធ្យម ស្របតាមទិសដៅ គោលនយោបាយអាទិភាពរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដែលត្រូវបានដាក់ចេញក្នុង«យុទ្ធសាស្ត្របញ្ជាកោណ-ដំណាក់កាល ទី ១» និង «កម្មវិធីនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល នីតិកាលទី ៧ នៃរដ្ឋសភា សម្រាប់ការកសាង និងការការពារ មាតុភូមិឆ្នាំ ២០២៣-២០២៨», «ក្របខ័ណ្ឌហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈរយៈពេលមធ្យមឆ្នាំ ២០២៥-២០២៧» កំណត់អាទិភាពគោលនយោបាយសំខាន់ៗ ដូចខាងក្រោម៖

- បន្តការពារសន្តិភាព, ស្ថិរភាពនយោបាយ, សមិទ្ធផលសង្គម និងជំរុញការដោះស្រាយបញ្ហាគ្រោះអាសន្ន នានា ក្នុងសង្គម ដើម្បីរក្សាសុវត្ថិភាព និងសុខដុមរមនាប្រជាជន;
- បន្តថែរក្សាសមិទ្ធផលគោលនយោបាយការបរទេស ដោយបន្តអនុវត្តនយោបាយឯករាជ្យ និងកិច្ចសហ- ប្រតិបត្តិការក្នុងតំបន់ និងពិភពលោក;
- បន្តធានាស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ និងគាំទ្រដល់វិស័យឥន្លឺដែលមានស្រាប់ ដើម្បីទ្រទ្រង់កំណើនសេដ្ឋកិច្ចក្នុងរយៈពេលមធ្យម ប្រកបដោយចីរភាព, បរិយាប័ន្ន និងភាពធន់;
- ជំរុញការអភិវឌ្ឍមូលធនមនុស្ស តាមរយៈការលើកកម្ពស់គុណភាពអប់រំ និងការបណ្តុះបណ្តាល ជំនាញវិជ្ជាជីវៈនិងបច្ចេកទេសគ្រប់កម្រិត ដើម្បីគាំទ្រដល់ផលិតកម្មដែលមានតម្លៃបន្ថែមខ្ពស់;
- លើកកម្ពស់ភាពជាពលរដ្ឋក្នុងសង្គម លើកកម្ពស់វប្បធម៌ និងសុខុមាលភាពប្រជាជន សម្រាប់ការ ត្រៀមខ្លួនជាប្រជាជននៃប្រទេសចំណូលមធ្យមកម្រិតខ្ពស់;
- បន្តជំរុញពិពិធកម្មសេដ្ឋកិច្ច និងជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ច តាមរយៈការអភិវឌ្ឍវិស័យដែលជាប្រភពថ្មីនៃ កំណើន គាំទ្រដល់បរិយាកាសប្រកួតប្រជែង និងការអនុវត្តយន្តការហិរញ្ញប្បទាន និងផលិតផលហិរញ្ញវត្ថុ សម្រាប់គាំទ្រដល់ការវិនិយោគដែលបង្កើនតម្លៃបន្ថែមខ្ពស់;
- កសាងជាជំហានៗឆ្ពោះទៅ ការគ្របដណ្តប់សុខភាពជាសកល តាមរយៈការពង្រឹងប្រព័ន្ធសុខាភិបាល ជាមួយ ដើម្បីលើកកម្ពស់សុខុមាលភាពសង្គម និងកសាងភាពធន់នៃសង្គមកម្ពុជា និងបន្តអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធ គាំពារសង្គមឱ្យមានលក្ខណៈគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ, និងបន្តអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធស្បៀង ដែលផ្តល់សន្តិសុខស្បៀង និងអាហារូបត្ថម្ភ សម្រាប់ប្រជាជនគ្រប់រូប;
- បន្តជំរុញការអភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តគ្រប់ប្រភេទ, ទាំងរឹង និងទន់, ដើម្បីបង្កើនផលិតភាព, លើកកម្ពស់ភាពប្រកួតប្រជែង និងជំរុញពិពិធកម្ម;
- បន្តជំរុញការធ្វើបរិវត្តកម្មឌីជីថល ដោយវិនិយោគលើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធឌីជីថល និងការអភិវឌ្ឍបែតង ដើម្បីកសាងរដ្ឋាភិបាល និងពលរដ្ឋឌីជីថលប្រកបដោយចីរភាព;

- បន្តជំរុញការអនុវត្តកម្មវិធីជាតិកំណែទម្រង់រដ្ឋបាលសាធារណៈ, កម្មវិធីកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ, កម្មវិធីកែទម្រង់ការអភិវឌ្ឍតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ, និងកម្មវិធីកែទម្រង់ច្បាប់ និងប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌; និង
- បន្តលើកស្ទួយវិស័យឯកជន ដោយគាំទ្រការអភិវឌ្ឍសហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យម, សេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធដោយមានការបង្កើតបរិយាកាសល្អប្រសើរ តាមរយៈការពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់វិនិយោគថ្មី, ការដាក់ចេញវិធានការលើកទឹកចិត្តដាក់លាក់ និងការកែលម្អបរិយាកាសធុរកិច្ចជាមួយនឹងភាពប្រកួតប្រជែង និងសមភាព។

**២.២.១-ក្របខ័ណ្ឌថវិការយៈពេលមធ្យមឆ្នាំ ២០២៥-២០២៧**

១២-ផ្អែកតាមក្របខ័ណ្ឌហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈរយៈពេលមធ្យមឆ្នាំ ២០២៥-២០២៧ ព្រមជាមួយនឹងគោលនយោបាយផ្នែកម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងគោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ដែលបានកំណត់ខាងលើ, ពិភាក្សាចំណាយគោលតាមវិស័យរយៈពេលមធ្យមឆ្នាំ ២០២៥-២០២៧ ត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ៖

- វិស័យរដ្ឋបាលទូទៅ ត្រូវបានគ្រោងប្រមាណ ១,៦៤%, ១,៦០%, និង ១,៥៨% នៃ ផ.ស.ស. សម្រាប់ឆ្នាំ ២០២៥, ២០២៦ និង ២០២៧ រៀងគ្នា។
- វិស័យការពារជាតិ សន្តិសុខ និងសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ ត្រូវបានគ្រោងប្រមាណ ២,៧៣%, ២,៦០%, និង ២,៤៩% នៃ ផ.ស.ស. សម្រាប់ឆ្នាំ ២០២៥, ២០២៦ និង ២០២៧ រៀងគ្នា។
- វិស័យសង្គមកិច្ច ត្រូវបានគ្រោងប្រមាណ ៥,១៧%, ៥,២៦%, និង ៥,៣៨% នៃ ផ.ស.ស. សម្រាប់ឆ្នាំ ២០២៥, ២០២៦ និង ២០២៧ រៀងគ្នា។
- វិស័យសេដ្ឋកិច្ច ត្រូវបានគ្រោងប្រមាណ ៣,៨៣%, ៣,៨៨%, និង ៣,៩២% នៃ ផ.ស.ស. សម្រាប់ឆ្នាំ ២០២៥, ២០២៦ និង ២០២៧ រៀងគ្នា។

១៣-ក្របខ័ណ្ឌពិភាក្សាចំណាយគោលកម្រិតវិស័យនេះ ត្រូវបានគិតបញ្ចូលទាំងចំណាយចរន្ត និងចំណាយមូលធន ទាំងលទ្ធភាពហិរញ្ញប្បទានដោយថវិកាជាតិ និងលទ្ធភាពហិរញ្ញប្បទានក្រៅប្រទេស ទាំងទ្វេភាគី និងពហុភាគី។ ផ្អែកលើមូលដ្ឋាននេះ, ក្របខ័ណ្ឌថវិការយៈពេលមធ្យម (ក.ថ.ម) បានកំណត់ពិភាក្សាចំណាយគោលផ្នែកចំណាយចរន្ត ជូនដល់គ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន ចំណែកពិភាក្សាចំណាយគោលផ្នែកចំណាយមូលធនសម្រាប់គម្រោងវិនិយោគផ្ទាល់ដោយហិរញ្ញប្បទានថវិកាថ្នាក់ជាតិ ត្រូវបានកំណត់សម្រាប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន ចំនួន ១១ និងពិភាក្សាចំណាយគោលផ្នែកចំណាយមូលធនដោយហិរញ្ញប្បទានក្រៅប្រទេសត្រូវបានកំណត់សម្រាប់ក្រសួង-ស្ថាប័នចំនួន ១០។ ការកំណត់ពិភាក្សាចំណាយគោលដល់កម្រិតក្រសួង-ស្ថាប័ន ធ្វើឡើងដើម្បីពង្រឹងគុណភាពនៃការរៀបចំ **ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា**, ការបន្តពង្រឹងវិន័យថវិកា, ការបង្កើនប្រសិទ្ធភាពចំណាយ និងការកែលម្អការវិភាជធនធានសាធារណៈជាមួយ។ ដូចនេះ, ពិភាក្សាចំណាយគោលឆ្នាំ ២០២៥-២០២៧ ផ្តល់នូវការធានាធនធានហិរញ្ញវត្ថុ និងថវិកាជូនដល់គ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន **ដូចដែលបានរៀបចំ និងមានភ្ជាប់ជូនក្នុងតារាង ១ និងឧបសម្ព័ន្ធ ១** សម្រាប់ការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាឆ្នាំ ២០២៥-២០២៧ និងសម្រាប់ការរៀបចំគម្រោងថវិកាឆ្នាំ ២០២៥ ដែលក្រសួង-ស្ថាប័ននីមួយៗ ត្រូវរៀបចំស្នើឡើង។

**២.២.២-ក្របខ័ណ្ឌថវិកាឆ្នាំ ២០២៥**

១៤-ក្នុងបរិបទ និងទស្សនវិស័យម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងក្នុងទិសដៅសម្រេចឱ្យបាននូវគោលបំណងនៃ ក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈខាងលើនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលបានកំណត់ក្របខ័ណ្ឌថវិកា ឆ្នាំ ២០២៥ រួមជាមួយនឹងវិធានការគោលនយោបាយជាក់លាក់ ទាំងផ្នែកចំណូល និងផ្នែកចំណាយសម្រាប់ ឆ្នាំ ២០២៥ ដូចខាងក្រោម៖

**២.២.២.១-ក្របខ័ណ្ឌចំណូលថវិកាឆ្នាំ ២០២៥**

១៥-ចំណូលសរុបថវិកាជួសម្រាប់ឆ្នាំ ២០២៥ គ្រោងសម្រេចឱ្យបាន ១៥,១១% នៃ ផ.ស.ស. ក្នុងនោះ៖

- ចំណូលចរន្តថវិកាជួសម្រេចឱ្យបានប្រមាណ ១៤,៥២% នៃ ផ.ស.ស. គឺថយចុះ ១,៧៤ ពិន្ទុភាគរយនៃ ផ.ស.ស. ឬថយចុះ ៣,០% ធៀបនឹងច្បាប់ថវិកាឆ្នាំ ២០២៤។ ចំណូលពី អគ្គនាយកដ្ឋានគយ និងរដ្ឋាករកម្ពុជា ត្រូវគ្រោងសម្រេចឱ្យបាន ៤,៨៥% នៃ ផ.ស.ស. គឺថយ ចុះ ០,៩៤ ពិន្ទុភាគរយនៃ ផ.ស.ស. ឬថយចុះ ៨,៧% ធៀបនឹងច្បាប់ថវិកាឆ្នាំ ២០២៤, ចំណូល ពីអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ត្រូវគ្រោងសម្រេចឱ្យបាន ៧,៧៨% នៃ ផ.ស.ស. គឺថយចុះ ១,០០ ពិន្ទុភាគរយនៃ ផ.ស.ស. ឬថយចុះ ៤,០% ធៀបនឹងច្បាប់ថវិកាឆ្នាំ ២០២៤, និងចំណូល មិនមែនសារពើពន្ធ ត្រូវគ្រោងសម្រេចឱ្យបាន ១,៨៩% នៃ ផ.ស.ស. គឺកើន ០,១៦ ពិន្ទុភាគរយ នៃ ផ.ស.ស. ឬកើន ១៨,៥% ធៀបនឹងច្បាប់ថវិកាឆ្នាំ ២០២៤។
- ចំណូលផ្សេងៗក្នុងប្រទេស ត្រូវសម្រេចឱ្យបាន ០,៥៩% នៃ ផ.ស.ស.។
- ចំណែកឯ ចំណូលផ្សេងៗដោយហិរញ្ញប្បទានក្រៅប្រទេសសម្រាប់អនុវត្តគម្រោងវិនិយោគ សាធារណៈ គ្រោងសម្រេចឱ្យបាន ០,២៧% នៃ ផ.ស.ស. ហើយមូលនិធិទ្រទ្រង់ថវិកា គ្រោង សម្រេចឱ្យបាន ០,០៣% នៃ ផ.ស.ស.។

ដើម្បីសម្រេចគោលដៅចំណូលសរុបខាងលើនេះ, រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់លើការជំរុញ និងពង្រឹងការអនុវត្តគោលនយោបាយ និងច្បាប់ដែលមានស្រាប់ តាមរយៈការអនុវត្តវិធានការយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់ និង មុតស្រួច ទាំងតាមវិធានការរដ្ឋបាល និងវិធានការគោលនយោបាយ ក្នុងគោលដៅបង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រមូល ចំណូល ក្នុងផ្នែកគយនិងរដ្ឋាករ ផ្នែកពន្ធដារ និងផ្នែកចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ។

**២.២.២.១.១-ផ្នែកចំណូលពន្ធដារ**

១៦-វិធានការគន្លឹះសម្រាប់អនុវត្តក្នុងឆ្នាំ ២០២៥ ដើម្បីគាំទ្រសកម្មភាពនៃអាជីវកម្មក្នុងស្រុក និងរក្សា ចីរភាពកំណើនចំណូល ដែលនឹងត្រូវអនុវត្តដោយអគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ រួមមាន៖

- បន្តរៀបចំបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីពន្ធដារ ដើម្បីពង្រឹងការប្រមូលចំណូលពន្ធ,
- បន្តធ្វើទំនើបកម្មរដ្ឋបាលសារពើពន្ធស្របតាមចក្ខុវិស័យរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ក្នុងការ ប្រែក្លាយខ្លួនទៅជារដ្ឋបាលសារពើពន្ធទំនើបជំនាន់ ៣.០ (Tax Administration 3.0),
- ចូលរួមអនុវត្តវិធានការពាក់ព័ន្ធនឹងពន្ធដារចំពោះការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធ ដើម្បីជំរុញ វិស័យទាំងនោះឱ្យចូលក្នុងប្រព័ន្ធ ព្រមទាំងលើកទឹកចិត្ត និងថែរក្សាឱ្យវិស័យទាំងនោះក្លាយជា មូលដ្ឋានចំណូលពន្ធបន្ថែម,





- បន្តធ្វើទំនើបកម្មប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាននិងកម្មវិធីប្រកបដោយស្មារតីបុរេសកម្ម តាមរយៈការអភិវឌ្ឍនិងធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព បន្តវិនិយោគនិងអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធគាំទ្រ ព្រមទាំងពង្រឹងសមត្ថភាពមុខងារវិភាគទិន្នន័យបន្ថែមទៀត ដើម្បីបន្តជំរុញបង្កើនកម្រិតអនុលោមភាពសារពើពន្ធ ដោយធ្វើយ៉ាងណាឱ្យអ្នកបង់ពន្ធដោយស្រួលក្នុងការបំពេញកាតព្វកិច្ចពន្ធដារ ប៉ុន្តែពិបាកក្នុងការគេចវេច,
- បន្តចូលរួមដោយសកម្មក្នុងក្របខ័ណ្ឌក្រុមសិក្សាស្រាវជ្រាវ ឬកិច្ចសហការអន្តរជាតិនានា ក្នុងគោលដៅពិភាក្សា ចែករំលែក និងដកស្រង់បទពិសោធន៍ពីបណ្តាលរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ និងស្ថាប័នអន្តរជាតិធំៗនានា ជាពិសេសរដ្ឋបាលសារពើពន្ធអាស៊ីបាស៊ីហ្វិក និងការសិក្សាស្រាវជ្រាវ (SGATAR), ក្រុមការងារគំនិតផ្តួចផ្តើមខ្សែក្រវាត់និងផ្លូវសម្រាប់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការពន្ធដារ (BRITACOM) និងវេទិការដ្ឋបាលសារពើពន្ធ ជាដើម,
- បន្តតាមដាន វិភាគ វាយតម្លៃ និងផ្តល់អនុសាសន៍លើការអនុវត្តគោលនយោបាយពន្ធដារកម្ពុជា,
- បន្តចរចាជាមួយបណ្តាប្រទេសនានា ព្រមទាំងរដ្ឋសមាជិកអាស៊ាន, អាស៊ានបូក៣ ដែលនៅសេសសល់ លើកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីការចៀសវាងការយកពន្ធគ្រួតគ្នា (DTA) ដើម្បីជំរុញកំណើនវិនិយោគពីបរទេស និងបង្កើនមូលដ្ឋានពន្ធ,
- បន្តពង្រឹងការធ្វើទំនើបកម្មរដ្ឋបាលសារពើពន្ធ និងពង្រឹងមុខងារស្នូលក្នុងការប្រមូលចំណូលពន្ធរួមមាន ការផ្តល់សេវានិងចុះបញ្ជីពន្ធដារ ការចាត់ចែងលិខិតប្រកាស ការធ្វើសវនកម្ម និងការតវ៉ានិងតឹងទារបំណុលពន្ធ,
- ពង្រឹងការត្រួតពិនិត្យ និងការធ្វើសវនកម្មចំពោះសហគ្រាសដែលជាគម្រោងវិនិយោគមានលក្ខណសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ និងវិស័យដែលមានសក្តានុពលនិងមានហានិភ័យខ្ពស់ ដូចជាវិស័យទូរគមនាគមន៍ អាជីវកម្មរ៉ែ និងការដឹកជញ្ជូនទំនិញ,
- ពង្រឹងយន្តការគ្រប់គ្រងចំណូលពន្ធលើវិស័យផលិតស្រាបៀរ និងភេសជ្ជៈ ស្របតាមសេចក្តីណែនាំលេខ ១៥០២៤ ស្តីពីកាតព្វកិច្ចដំឡើងឧបករណ៍វាស់ចំណុះស្រាបៀរ ដែលតម្រូវឱ្យសហគ្រាសផលិតក្នុងស្រុក ដំឡើងនូវកុងទ័រក្នុងខ្សែប្រវាក់ផលិតកម្ម ដើម្បីវាស់បរិមាណផលិតនៅតាមបំពង់បង្ហូរស្រាបៀរ និងអាចទទួលបានទិន្នន័យដោយភ្លាមៗ ពីទីតាំងផលិត,
- ពង្រឹងការប្រមូលពន្ធប្រថាប់ត្រាលើការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ ឬសិទ្ធិកាន់កាប់អចលនទ្រព្យ,
- ពង្រឹងអនុលោមភាពពន្ធលើអចលនទ្រព្យ និងពន្ធលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន,
- អនុវត្តពន្ធលើដីធ្លីមិនបានប្រើប្រាស់ ស្របតាមគោលនយោបាយថ្មីដែលអនុគ្រោះទំហំដី ដែលជាមូលដ្ឋានគិតពន្ធលើដីធ្លីមិនបានប្រើប្រាស់,
- ពិនិត្យលទ្ធភាពជំរុញការប្រមូលចំណូលពីវិស័យល្បែងពាណិជ្ជកម្ម (កាស៊ីណូ) ស្របតាមច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តស្តីពីពន្ធដារជាធរមាន,
- រៀបចំប្រព័ន្ធនិងយន្តការដើម្បីអនុវត្តការដំឡើងឧបករណ៍តាមដាន (GPS និង RFID) តាមរថយន្តដឹកជញ្ជូនប្រេងឥន្ធនៈនិងគ្រឿងសំណង់ និងតាមស្ថានីយ,

- ជំរុញការរៀបចំយន្តការអនុវត្តនិងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងការកំណត់អត្តសញ្ញាណអចលនទ្រព្យ ( Property ID ) សម្រាប់អចលនទ្រព្យគម្រោងបុរី,
- បន្តពង្រឹងយន្តការទប់ស្កាត់ការគេចវេរៈពន្ធ និងកាត់បន្ថយសេដ្ឋកិច្ចស្រមោល ដូចជាការពង្រឹងការចុះបញ្ជីពន្ធដារ, ការធ្វើសវនកម្មពន្ធដារ, ការផ្ទៀងផ្ទាត់វិក្កយបត្រអាករលើតម្លៃបន្ថែម, ការចុះអង្កេតសហគ្រាស និងការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសពន្ធដារ,
- បន្តរឹកយន្តការដើម្បីផ្តល់សេវាជូនអ្នកជាប់ពន្ធឱ្យកាន់តែ សាមញ្ញ ហ័ស ងាយស្រួល និងគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ដែលមានលក្ខណៈឌីជីថល និងអនុលោមតាមឧត្តមានុវត្តអន្តរជាតិ,
- ពង្រឹងការអនុវត្តការប្រើប្រាស់តែមប្រឹកសម្រាប់បារី តាមរយៈការចុះពិនិត្យការបិទតែមប្រើលើបារីដែលផ្គត់ផ្គង់ដោយភ្នាក់ងារចែកចាយ ផ្សារទំនើប ហាងលក់ទំនិញ,
- ត្រៀមដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវយន្តការបិទតែមប្រើលើសំបកកេសស្រាបៀរ និងកេសដួះនានា,
- បន្តពង្រឹងការទារបំណុលពន្ធ និងអនុវត្តវិធានការតឹងទារបំណុលពន្ធចំពោះបំណុលពន្ធដែលជាអាទិភាពអាចប្រមូលបាន,
- បន្តពង្រឹងការពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់ការប្រកាសបង់ពន្ធរបស់អ្នកជាប់ពន្ធ តាមប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានដែលមានសុក្រឹតភាពខ្ពស់និងទាន់ពេលវេលា និងពន្លឿនការពិនិត្យឯកសារបង្វិលសង,
- ពង្រឹងការអនុវត្តក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈមន្ត្រីពន្ធដារ និងផ្លាស់ប្តូរផ្នត់គំនិតមន្ត្រីពន្ធដារ ឱ្យទៅជាអ្នកផ្តល់សេវាកាន់តែល្អជូនអ្នកជាប់ពន្ធ និងអនុវត្តវិធានការដាក់ទោសទណ្ឌចំពោះមន្ត្រីដែលប្រព្រឹត្តខុស។

**២.២.២.១.២-ផ្នែកចំណូលគយ និងរដ្ឋាករ**

១៧-វិធានការគន្លឹះ ដែលគ្រោងនឹងដាក់ឱ្យអនុវត្តក្នុងឆ្នាំ ២០២៥ ដោយអគ្គនាយកដ្ឋានគយ និងរដ្ឋាករកម្ពុជា នឹងផ្តោតលើគោលដៅជាអាទិភាព ដូចខាងក្រោម៖

- បង្កើនប្រសិទ្ធភាពការគ្រប់គ្រងការអនុវត្តអត្រាពន្ធអនុគ្រោះ ក្រោមក្របខ័ណ្ឌកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរី និងការលើកទឹកចិត្តពន្ធនិងអាករជាបន្ទុករបស់រដ្ឋតាមបទប្បញ្ញត្តិជាធរមាន,
- បន្តកែលម្អគោលនយោបាយពន្ធនិងអាករសម្រាប់វិស័យអាទិភាពនានា,
- ធ្វើវិចារណកម្មខុទ្ទកិច្ចមួយចំនួនដែលពុំមែនជាមុខសញ្ញានៃការលើកទឹកចិត្ត,
- ពង្រឹងការអនុវត្តគោលការណ៍លើកទឹកចិត្តពន្ធនិងអាករស្របតាមច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិថ្មីៗ,
- បន្តកែលម្អនិងពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពការងារបច្ចេកទេសគយ និងធ្វើទំនើបកម្មនីតិវិធីគយ តាមរយៈការជំរុញធ្វើឌីជីថលនីយកម្ម,
- លើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រើប្រាស់ម៉ាស៊ីនស្កែន និងសិក្សាលទ្ធភាពបំពាក់ម៉ាស៊ីនស្កែននៅមាត់ច្រកសំខាន់ៗបន្ថែមទៀត ដើម្បីគាំទ្រការពង្រឹងអនុលោមភាពដោយរក្សាបាននូវកិច្ចសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម,

- ជំរុញការអនុវត្តប្រព័ន្ធបញ្ជាតែមួយជាតិឱ្យបានពេញលេញ ដោយធ្វើការជាមួយក្រសួង-ស្ថាប័ន ពាក់ព័ន្ធឱ្យបានសកម្ម និងជំរុញការចេញលិខិតអនុញ្ញាត និងអាជ្ញាបណ្ណនានាតាមប្រព័ន្ធបញ្ជា តែមួយជាតិ,
- ជំរុញការអនុវត្តកម្មវិធីប្រតិបត្តិករសេដ្ឋកិច្ចទទួលបានការអនុញ្ញាត (Authorized Economic Operator - AEO) និងបង្កើនចំនួនក្រុមហ៊ុនទទួលស្គាល់ជា AEO,
- ពង្រីកបន្ថែមទៀតនូវវិសាលភាពនៃប្រតិបត្តិការសវនកម្មក្រោយពេលបញ្ចេញទំនិញពីគយ,
- បន្តកែលម្អប្រសិទ្ធភាពការងារគ្រប់គ្រងហានិភ័យ តាមរយៈការកែលម្អវិធីសាស្ត្រនិងលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ ជ្រើសរើសស្ថាប័នហានិភ័យ,
- បង្កើនសកម្មភាពត្រួតពិនិត្យអនុលោមភាពនៅដើមទី កណ្តាលទី និងចុងទីបន្ថែមទៀត,
- បង្កើនសកម្មភាពទប់ស្កាត់ និងបង្ក្រាបអំពើរត់គេចពន្ធនៅគ្រប់ភូមិសាស្ត្រ និងរៀបចំយន្តការ តាមដាន វិភាគ និងវាយតម្លៃហានិភ័យនានា ដែលមានភាពប្រទាក់ក្រឡាគ្នាជាមួយក្រសួង-ស្ថាប័ន ពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីលើកសំណើវិធានការសម្រាប់អនុវត្តតាមស្ថានភាពជាក់ស្តែង,
- ធ្វើសវនកម្មផ្ទៃក្នុងអង្គភាព ដើម្បីធានានូវការអនុវត្តការងារប្រកបដោយការទទួលខុសត្រូវ និង អនុលោមភាពច្បាប់,
- ពង្រឹងវិន័យការងារ និងក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈមន្ត្រីគយ និងចាត់វិធានការតឹងរឹងខាងវិន័យតាមច្បាប់ ជាធរមានក្នុងករណីប្រព្រឹត្តល្មើស,
- លើកកម្ពស់សមត្ថភាពជំនាញ និងពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពនៃការគ្រប់គ្រងដើងសាគយ/ប្រតិវេទករ,
- បន្តពង្រឹងយន្តការភាពជាដៃគូជាមួយវិស័យឯកជនក្នុងការពិគ្រោះយោបល់ និងដោះស្រាយ បញ្ហានានា។

**២.២.២.១.៣-ផ្នែកចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ**

១៨-ដើម្បីបន្តពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពនៃការគ្រប់គ្រងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ និងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ និង ការប្រមូលចំណូលពីប្រភពដែលមានសក្តានុពល, វិធានការគន្លឹះចាំបាច់ត្រូវបន្តអនុវត្ត រួមមាន៖

- បន្តជំរុញ និងពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងការប្រើប្រាស់ និងការចាត់ចែងលើ ទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ, ដែលត្រូវបានប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នរ/រកម/១១២០/០៣០ ចុះថ្ងៃទី ១៤ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០២០, ដើម្បីពង្រឹងអភិបាលកិច្ច នៃការគ្រប់គ្រងការរៀរគរ ចំណូលថវិកាជាតិ និងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងចីរភាព,
- បន្តជំរុញ និងពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ, ដែលត្រូវបាន ប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នរ/រកម/០៨២២/១០ ចុះថ្ងៃទី ១៨ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០២២, ដើម្បីពង្រឹងអភិបាលកិច្ច នៃការគ្រប់គ្រងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងចីរភាព,

- ជំរុញបញ្ចប់ការរៀបចំផែនការគោលស្តីពីការកែទម្រង់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ និងផែនការគោលស្តីពីការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ,
- ពង្រឹងការអនុវត្តកិច្ចសន្យា កិច្ចព្រមព្រៀង ឬ/និងលិខិតគតិយុត្តបង្កើតចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ ដទៃទៀត,
- ពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រមូលចំណូល និងទប់ស្កាត់ការកើតមានបំណុលថ្មី,
- បន្តជំរុញ និងពង្រឹងការអនុវត្តអនុក្រឹត្យលេខ ២៨៣ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ១ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០២៣ ស្តីពីគោលការណ៍និងនីតិវិធីបន្ថែមសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធក្នុងក្របខ័ណ្ឌ នៃការផ្ទេរមុខងារ និងការចែករំលែកចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ ពីរដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិទៅឱ្យ រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ,
- ជំរុញការអនុវត្តប្រកាសអន្តរក្រសួងលេខ ១៣៤ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ២១ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០២៤ ស្តីពីបែបបទ និងនីតិវិធីនៃការបង់កាតព្វកិច្ចហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនសារពើពន្ធសម្រាប់ការនាំចេញ ផលិតផលរ៉ែ,
- បន្តពង្រឹងកិច្ចសហការជាមួយក្រសួង-ស្ថាប័ន រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដែលប្រមូលចំណូល មិនមែនសារពើពន្ធ ដើម្បីអនុវត្តអនុក្រឹត្យស្តីពីការគ្រប់គ្រងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ និង លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធ សំដៅពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពនៃការគ្រប់គ្រង ការកត់ត្រា និងការផ្តល់ របាយការណ៍ចំណូលមានតម្លាភាព និងទាន់ពេលវេលា,
- បន្តជំរុញការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានគ្រប់គ្រងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ (NRMIS) នៅថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ ឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព ស័ក្តិសិទ្ធភាព និងគណនេយ្យភាព រួមទាំងការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធទូទាត់អេឡិចត្រូនិក (e-Payment) ដើម្បីពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពនៃ ការបង់ចំណូល ការកត់ត្រា និងការតាមដានការប្រមូលចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ,
- បន្តជំរុញ និងពង្រឹងការគ្រប់គ្រងការប្រមូលចំណូលពីសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច តាមរយៈការប្រើប្រាស់ ប្រព័ន្ធ NRMIS និងប្រព័ន្ធទូទាត់អេឡិចត្រូនិក (e-Payment), ការចុះពិនិត្យផ្ទាល់ដល់ទីតាំង ឬការដ្ឋានអាជីវកម្មដោយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ឬក្រុមការងារអន្តរក្រសួង-ស្ថាប័ន ដើម្បី ត្រួតពិនិត្យ ផ្ទៀងផ្ទាត់ការបង់ចំណូល ព្រមទាំងពង្រឹងយន្តការប្រមូលចំណូល និងកិច្ចសហការ រវាងក្រសួងជំនាញទទួលបន្ទុក ដើម្បីធានាឱ្យការបង់ចំណូលត្រឹមត្រូវ និងទាន់ពេល។

**២.២.២.២-ក្របខ័ណ្ឌចំណាយថវិកាឆ្នាំ ២០២៥**

១៩-ក្នុងការត្រៀមខ្លួនឱ្យបានរួចរាល់ក្នុងការឆ្លើយតបទៅនឹងបញ្ហាប្រឈម និងហានិភ័យដែលអាចកើត ជាយថាហេតុ, គម្រោងចំណាយថវិកាឆ្នាំ ២០២៥ ត្រូវបានកំណត់ និងវិភាគតាមក្របខ័ណ្ឌ ដូចខាងក្រោម៖

- ❖ ចំណាយសរុបថវិកាឆ្នាំ ២០២៥ ត្រូវបានកំណត់ក្នុងរង្វង់ ១៧,៨៤% នៃ ផ.ស.ស. គឺថយចុះ ១,៤៩ ពិន្ទុភាគរយនៃ ផ.ស.ស. ឬកើន ០,៥% ធៀបនឹងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០២៤ (ហៅកាត់ ថាច្បាប់ថវិកាឆ្នាំ ២០២៤) ក្នុងនោះ ចំណាយសរុបថវិកាថ្នាក់ជាតិ ១៦,៦៥% នៃ ផ.ស.ស. និងចំណាយសរុប ថវិកាថ្នាក់ក្រោមជាតិ ២,០៣% នៃ ផ.ស.ស. ដោយរួមបញ្ចូលទាំងការឧបត្ថម្ភធនដល់ថ្នាក់ក្រោមជាតិចំនួន ០,៨៤% នៃ ផ.ស.ស.។

- ចំណាយចរន្តថវិការដ្ឋ ត្រូវកំណត់ក្នុងកម្រិត ១២,៤១% នៃ ផ.ស.ស. គឺថយចុះ ១,០៧ ពិន្ទុ ភាគរយ នៃ ផ.ស.ស. ឬកើន ០,៣% ធៀបនឹងច្បាប់ថវិកាឆ្នាំ ២០២៤ ដែលក្នុងនោះ៖
  - o ចំណាយបន្ទុកបុគ្គលិកមានសមាមាត្រស្មើនឹង ៤៤,៧% នៃចំណាយចរន្តថវិការដ្ឋ ត្រូវជា ៥,៥៤% នៃ ផ.ស.ស. ដោយផ្ដោតអាទិភាពទៅលើការដំឡើងប្រាក់បៀវត្សជូនមន្ត្រីរាជការ ក្នុងគោលដៅរក្សាលំនឹង និងលើកកម្ពស់ជីវភាពរស់នៅ, បង្កើនផលិតភាពការងារ និងពង្រឹង ប្រសិទ្ធភាពនៃការផ្តល់សេវាសាធារណៈ ដោយឈរលើគោលការណ៍សមធម៌, គុណាធិបតេយ្យ និងចីរភាពថវិកា,
  - o ចំណាយក្រៅបន្ទុកបុគ្គលិកមានសមាមាត្រស្មើនឹង ៥៥,៣% នៃចំណាយចរន្តថវិការដ្ឋ ត្រូវជា ៦,៨៧% នៃ ផ.ស.ស. ដោយផ្ដោតអាទិភាពទៅលើ៖ (១)-ការពង្រឹងប្រព័ន្ធគាំពារសង្គម ដែលមានចរិតចំគោលដៅ ព្រមទាំងជំរុញការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធសុខាភិបាល ដើម្បីលើកកម្ពស់ សុខុមាលភាពសង្គម និងកសាងភាពធន់នៃសង្គមកម្ពុជា; (២)-រៀបចំមូលដ្ឋានសង្គមកម្ពុជា ឱ្យកាន់តែមានភាពធន់រឹងមាំ តាមរយៈការពន្លឿនការកែទម្រង់ក្នុងវិស័យអប់រំ, ការលើកកម្ពស់ ការបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ និងបច្ចេកទេសជំនាញគ្រប់កម្រិត; និង (៣)-សម្រេចឱ្យបាន នូវរាល់គោលដៅអាទិភាពនៃរបៀបវារៈគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។
- ចំណាយមូលធន ត្រូវបានគ្រោងប្រមាណ ៥,៤២% នៃ ផ.ស.ស. គឺថយចុះ ០,៤៣ ពិន្ទុភាគរយនៃ ផ.ស.ស. ឬកើន ១,០% ធៀបនឹងច្បាប់ថវិកាឆ្នាំ ២០២៤ ក្នុងគោលដៅស្តារ និងអភិវឌ្ឍហេដ្ឋា- រចនាសម្ព័ន្ធចាំបាច់នានា រួមទាំងការវិនិយោគលើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដែលមានគុណភាពខ្ពស់ តាមបទដ្ឋានបច្ចេកទេសកំណត់, ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដីដីថល និងបែតង ក៏ដូចជាពង្រឹងមូលដ្ឋាន អភិវឌ្ឍសង្គម-សេដ្ឋកិច្ចឱ្យកាន់តែរឹងមាំ បន្ទាប់ពីវិបត្តិនៃជំងឺកូវីដ-១៩ ជាពិសេសជំរុញវិស័យ ដែលជាចន្ទលកំណើន និងផលិតភាពសេដ្ឋកិច្ច។
- ចំណាយសរុបថវិកាថ្នាក់ជាតិ ដែលរួមបញ្ចូលទាំងហិរញ្ញប្បទានក្រៅប្រទេស ត្រូវបានគ្រោងវិភាជ ទៅតាមវិស័យ ដូចខាងក្រោម៖
  - o ចំណាយវិស័យរដ្ឋបាលទូទៅ ត្រូវបានគ្រោងប្រមាណ ១,៦៤% នៃ ផ.ស.ស. ដើម្បីបន្ត គាំទ្រការអនុវត្តកម្មវិធីជាតិកែទម្រង់រដ្ឋបាលសាធារណៈ, ការពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ អន្តរជាតិ និងទំនាក់ទំនងការទូត, ការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីវិនិយោគថ្មី, ការគាំទ្រធុរកិច្ចថ្មី, ថ្នាល ឌីជីថល និងសេដ្ឋកិច្ចនវានុវត្តន៍ ព្រមទាំងត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃការអនុវត្ត «យុទ្ធសាស្ត្រ បញ្ហាកោណ-ដំណាក់កាលទី ១», ក៏ដូចជាសម្រាប់ការសងការប្រាក់នៃបំណុលសាធារណៈ និង ការបង្វិលសងអាករលើតម្លៃបន្ថែម។
  - o ចំណាយវិស័យការពារជាតិ, សន្តិសុខ និងសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ ត្រូវបានគ្រោងប្រមាណ ២,៧៣% នៃ ផ.ស.ស. សំដៅគាំទ្រការកែទម្រង់ប្រព័ន្ធច្បាប់ និងការលើកកម្ពស់គុណភាព និងប្រសិទ្ធភាពនៃប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌, ការលើកកម្ពស់សុខុមាលភាព និងការអភិវឌ្ឍចំណេះដឹង និងជំនាញវិជ្ជាជីវៈជូនកងកម្លាំងនគរបាលជាតិ ក្នុងបុព្វហេតុធានាកិច្ចការពារជាតិ និងរក្សា សន្តិភាព និងស្ថិរភាពនយោបាយ។

១៥

- ចំណាយវិស័យសង្គមកិច្ច ត្រូវបានគ្រោងប្រមាណ ៥,១៧% នៃ ផ.ស.ស. សំដៅបន្តលើកកម្ពស់គុណភាពអប់រំ និងអភិវឌ្ឍជំនាញឆ្លើយតបនឹងទីផ្សារ, ពង្រីកវិសាលភាពនៃការទទួលបានសេវា, ថែទាំសុខភាពឆ្ពោះទៅរកការគ្រប់ដណ្តប់សុខភាពសកល និងជំរុញអនុវត្តកម្មវិធីគោលនយោបាយជាតិគាំពារសង្គម និងគោលនយោបាយអាទិភាពផ្សេងទៀតលើផ្នែកសង្គមកិច្ច, សាសនា, វប្បធម៌ និងបរិស្ថាន។
- ចំណាយវិស័យសេដ្ឋកិច្ច ត្រូវបានគ្រោងប្រមាណ ៣,៨៣% នៃ ផ.ស.ស. ដើម្បីគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍសហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យម, ការលើកកម្ពស់ផលិតភាពស្របតាមស្តង់ដារ និងតម្រូវការទីផ្សារ, ការអនុវត្ត យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យកាត់ដេរ ផលិតស្បែកជើង និងកាបូបកម្ពុជាឆ្នាំ ២០២២-២០២៧, យុទ្ធសាស្ត្រជាតិស្តីពីការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធឆ្នាំ ២០២៣-២០២៨, គោលនយោបាយជាតិស្តីពីវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍ឆ្នាំ ២០២០-២០៣០, ក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមឌីជីថលកម្ពុជាឆ្នាំ ២០២១-២០៣៥, គោលនយោបាយរដ្ឋាភិបាលឌីជីថលកម្ពុជាឆ្នាំ ២០២២-២០៣៥ និង គោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្មឆ្នាំ ២០២១-២០៣០ ។ល។
- ចំណាយផ្សេងៗ ត្រូវបានគ្រោងប្រមាណ ៣,២៩% នៃ ផ.ស.ស. ដែលជាទំហំមួយសមស្របក្នុងការផ្តល់លទ្ធភាព និងភាពបត់បែនខ្ពស់ដល់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការបំពេញតម្រូវការចំណាយមានមុខសញ្ញា និងការឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការចំណាយអាទិភាពណាមួយបានទាន់ពេលក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច និងត្រៀមបម្រុងសម្រាប់ការអនុវត្តគោលនយោបាយអាទិភាពនានា, ការឧបត្ថម្ភធនដល់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ, ការវិភាជកញ្ចប់ថវិកាការរៀបចំព្រឹត្តិការណ៍ជាតិ និងអន្តរជាតិ និងកិច្ចការបន្ទាន់ចំពោះមុខរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដូចជាការត្រៀមបម្រុងសម្រាប់គ្រោះមហន្តរាយធម្មជាតិ និងស្បៀងបម្រុងជាដើម។ ដោយឡែក, សម្រាប់ការអនុវត្តជាក់ស្តែង, ចំណាយថវិកាដែលបានគ្រោងក្នុងផ្នែកចំណាយផ្សេងៗនេះ នឹងត្រូវវិភាជទៅតាមវិស័យទាំង ៤ ខាងលើ ស្របតាមគោលដៅនៃមុខចំណាយនីមួយៗ។
  - ចំណាយចរន្តថវិកាថ្នាក់ជាតិ ត្រូវកំណត់ត្រឹម ១១,៤៧% នៃ ផ.ស.ស. កើន ០,៧% ធៀបនឹងច្បាប់ថវិកាឆ្នាំ ២០២៤ ដែលក្នុងនោះ ចំណាយបន្ទុកបុគ្គលិកមានសមាមាត្រស្មើនឹង ៤៤,៣% នៃចំណាយចរន្តថវិកាថ្នាក់ជាតិ ត្រូវជា ៥,០៨% នៃ ផ.ស.ស. និងចំណាយក្រៅបន្ទុកបុគ្គលិកមានសមាមាត្រស្មើនឹង ៥៥,៧% នៃចំណាយចរន្តថវិកាថ្នាក់ជាតិ ត្រូវជា ៦,៣៨% នៃផ.ស.ស.។
  - ចំណាយចរន្តថវិកាថ្នាក់ក្រោមជាតិ ត្រូវកំណត់ត្រឹម ១,៧៩% នៃ ផ.ស.ស. ថយចុះ ១,៥% ធៀបនឹងច្បាប់ថវិកាឆ្នាំ ២០២៤ ក្នុងនោះ ចំណាយបន្ទុកបុគ្គលិក ០,៤៦% នៃ ផ.ស.ស. និងចំណាយក្រៅបន្ទុកបុគ្គលិក ១,៣៣% នៃ ផ.ស.ស.។

២០-ដើម្បីសម្រេចបាននូវគោលដៅរក្សាស្ថិរភាពសង្គម និងការងើបវិញនូវកំណើនសេដ្ឋកិច្ច, រាជរដ្ឋាភិបាលចាំបាច់ត្រូវពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពថវិកា, ទាំងផ្នែកវិភាជន៍ និងផ្នែកប្រតិបត្តិការ, ដោយឈរលើគោលការណ៍គោរពវិន័យថវិកាប្រកបដោយភាពប្រុងប្រយ័ត្នខ្ពស់ និងឆ្លើយតបទៅនឹងទិសដៅគោលនយោបាយ និងកម្មវិធីកែទម្រង់នានានៅក្នុងឆ្នាំ ២០២៥ តាមរយៈវិធានការសំខាន់ៗ ដូចខាងក្រោម៖

- បន្តដំឡើងរបៀបវារៈសម្រាប់ជម្រុញការស៊ីវិល និងកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ ផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃកម្រិតអត្រាអតិផរណា និងសមិទ្ធកម្មការងារ ក្នុងគោលដៅពង្រឹងសមត្ថភាពរដ្ឋបាលសាធារណៈ, ទាំងគុណភាព និងប្រសិទ្ធភាពរបស់មន្ត្រីរាជការ, ដោយឈរលើគោលការណ៍គុណាធិបតេយ្យ និងចីរភាពថវិកា;
- កំណត់គោលការណ៍ក្នុងការជ្រើសរើសមន្ត្រីក្របខ័ណ្ឌថ្មី ទាំងមន្ត្រីរាជការស៊ីវិល និងកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ, ដែលត្រូវសម្របសម្រួលនឹងចំនួនមន្ត្រីរាជការដែលចូលនិវត្តន៍ លើកលែងតែក្រសួងអាទិភាពដែលមានគោលការណ៍ដោយឡែករបស់រាជរដ្ឋាភិបាល;
- បន្តអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធអប់រំ និងបង្កើនជំនាញ ស្របតាមតម្រូវការទីផ្សារការងារ និងឌីជីថលការប្រឹក្សា និងពង្រឹងគុណភាពការផ្តល់សេវាសុខាភិបាល រួមទាំងលើកកម្ពស់ប្រព័ន្ធគាំពារសង្គមដើម្បីទ្រទ្រង់ជីវភាពប្រជាជន, ពិសេសគ្រួសារក្រីក្រ និងក្រុមជនងាយរងគ្រោះ;
- បន្តគម្រង់ធនធានថវិកាលើវិស័យគន្លឹះ ដែលនឹងធានាឱ្យបានភាពធន់, បរិយាប័ន្ន និងចីរភាពតាមរយៈការផ្តល់អាទិភាពលើការកែទម្រង់រដ្ឋបាលសាធារណៈ, ការកែទម្រង់រចនាសម្ព័ន្ធ, ការអភិវឌ្ឍមូលធនមនុស្ស និងការកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្ត, ឌីជីថល, និងបៃតង;
- ការផ្សារភ្ជាប់ការវិភាគថវិកាទៅនឹងលទ្ធផលនៃការប្រមូលចំណូល ដើម្បីរក្សាគុណភាព និងចីរភាពថវិកា តាមរយៈការធ្វើអាទិការប្រឹក្សាចំណាយ និងពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពថវិកា, ទាំងកម្រិតវិភាគនិងប្រតិបត្តិការ;
- ពិនិត្យ និងវាយតម្លៃហានិភ័យឱ្យបានហ្មត់ចត់ លើការអនុវត្តគម្រោងវិនិយោគសាធារណៈនីមួយៗ ដើម្បី អាចគ្រប់គ្រងលើហានិភ័យដែលអាចកើតមានឡើង និងកាត់បន្ថយចំណាយប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងស័ក្តិសិទ្ធភាព ក្នុងការអនុវត្តថវិកា;
- ពង្រឹងការតាមដាន និងវាយតម្លៃលើការអនុវត្តថវិកា និងការផ្សារភ្ជាប់ថវិកាទៅនឹងសមិទ្ធកម្ម ដើម្បីធានាឱ្យបាននូវតម្លាភាព និងប្រសិទ្ធភាពថវិកា;
- បន្តរក្សាចីរភាពបំណុលរយៈពេលមធ្យម និងវែង និងកម្រិតហានិភ័យបំណុលឱ្យនៅទាប តាមរយៈការកំណត់ពិធាននៃការខ្ចីប្រចាំឆ្នាំ, កំណត់សូចនាករបំណុលគន្លឹះសំខាន់ៗ, កំណត់គោលដៅនៃការប្រើប្រាស់ហិរញ្ញប្បទាន និងធ្វើពិពិធកម្មប្រភពហិរញ្ញប្បទានឱ្យបានទូលំទូលាយ; និង
- បន្តអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីការគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈ សំដៅធានាចីរភាពហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈដោយផ្ដោតសំខាន់លើការវិនិយោគចំពោះវិស័យអាទិភាព, ជាពិសេសវិស័យបង្កើនផលិតភាព និងតម្លៃបន្ថែម, ជំរុញការភ្ជាប់, ពង្រឹងភាពប្រកួតប្រជែង និងពិពិធកម្មសេដ្ឋកិច្ច។

**២.២.២.៣-ក្របខ័ណ្ឌគុណភាពថវិកាឆ្នាំ ២០២៥**

២១-ជារួម ការអនុវត្តនូវវិធានការផ្នែកចំណូល និងផ្នែកចំណាយខាងលើនឹងជួយសម្រេចបាននូវអតិរកថវិកាចរន្តស្មើនឹងប្រមាណ ២,១០% នៃ ផ.ស.ស. និងឱនភាពថវិកាសរុបក្នុងរង្វង់ -២,៧៣% នៃ ផ.ស.ស. ក្នុងឆ្នាំ ២០២៥ ក្នុងគោលដៅ, ម្យ៉ាង, ខាងផ្នែកចំណាយចរន្ត គឺបន្តបង្កើនរបៀបវារៈសម្រាប់ជម្រុញការស៊ីវិល និងកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធគ្រប់ប្រភេទ និងរក្សានិរន្តរភាពប្រតិបត្តិការរបស់ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងបន្តធ្វើស្ថាបនូបនីយកម្មវិធីជាតិ ជំនួយសង្គម និង ម្យ៉ាងទៀត, ខាងផ្នែកចំណាយវិនិយោគ គឺគិតគូរពីតម្រូវការចំណាយសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍ, រក្សាស្ថិរភាពកំណើនសេដ្ឋកិច្ច, លើកកម្ពស់ភាពប្រកួតប្រជែង និងការធ្វើឱ្យប្រសើរនូវបរិយាកាស

ធុរកិច្ច ពោលគឺរាជរដ្ឋាភិបាលនឹងផ្តល់អាទិភាពខ្ពស់ទៅលើការវិនិយោគលើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ពិសេសតាមរយៈ៖  
១)-ការបន្តវិនិយោគលើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តដែលមានគុណភាពខ្ពស់តាមបទដ្ឋានបច្ចេកទេសកំណត់ និង  
២)-ការបង្កើនបរិមាណ និងគុណភាពនៃការវិនិយោគលើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដីជម្រក និងបែតង ដើម្បីលើកកម្ពស់  
សុខុមាលភាពសង្គម កសាងភាពធន់នៃសង្គមកម្ពុជា និងធានាសម្រេចឱ្យបាននូវគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សំខាន់ៗ  
ដែលមានចែងក្នុងរបៀបវារៈគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល នីតិកាលទី ៧ នៃរដ្ឋសភា។

**៣-គោលការណ៍ និងបច្ចេកទេសនៃការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាឆ្នាំ ២០២៥-២០២៧**

២២-ក្រសួង-ស្ថាប័ននីមួយៗ ត្រូវផ្អែកលើក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងគោលនយោបាយ  
ហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ជាពិសេសពិភពលោកគោលនយោបាយសម្រាប់ក្រសួង-ស្ថាប័ននីមួយៗដូចបានកំណត់ខាងលើ  
ដើម្បីរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិការបស់ខ្លួនឱ្យបានល្អត្រឹមត្រូវតាមគោលដៅនេះ។ គួរកត់សម្គាល់ផងដែរថា  
ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា គឺជាឧបករណ៍ដ៏សំខាន់សម្រាប់៖ (១)-ផ្សារភ្ជាប់ថវិកាទៅនឹងគោលនយោបាយរបស់  
ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងគោលនយោបាយរួមរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល, (២)-បង្កើនវិបារណកម្មអាទិភាពចំណាយរបស់  
ក្រសួង-ស្ថាប័ន, (៣)-ធានានិរន្តរភាពនៃការអនុវត្តកម្មវិធីរបស់ក្រសួង-ស្ថាប័ន (៤)-ជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ការពន្យល់  
និងការបង្ហាញសេចក្តីសំអាងអំពីតម្រូវការថវិកាសម្រាប់ការងារអាទិភាព និង (៥)-ជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ការរៀបចំ  
និងវិភាជថវិកាប្រចាំឆ្នាំឱ្យចំគោលដៅអាទិភាព។

២៣-ដូចនេះ, ក្រសួង-ស្ថាប័ននីមួយៗ ត្រូវរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាមួយ ដែលត្រូវគ្របដណ្តប់  
ទាំងថវិកាដ្ឋបាលកណ្តាល, ថវិកាមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងថវិការបស់គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលដែលស្ថិត  
ក្រោមឱវាទក្រសួង-ស្ថាប័ននោះ ព្រមទាំងថវិការបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ (សម្រាប់មុខងារប្រគល់មានភ្ជាប់  
លក្ខខណ្ឌក្នុងវិស័យសុខាភិបាល និងវិស័យអប់រំ) ដោយត្រូវធ្វើសមាហរណកម្មថវិកាចរន្ត និងថវិកាមូលធន ព្រមទាំង  
រវាងថវិកាជាតិ និងថវិកាហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ ដើម្បីធ្វើឱ្យផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាមានគុណភាពកាន់តែ  
ល្អប្រសើរ ក៏ដូចជាជួយលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពនៃការវិភាជ និងគ្រប់គ្រងថវិកាប្រចាំឆ្នាំ។ ក្នុងន័យនេះ, ដើម្បីធានា  
បាននូវផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាប្រកបដោយគុណភាព និងភាពគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ, ក្រសួង-ស្ថាប័ននីមួយៗ ត្រូវជំរុញ  
និងលើកទឹកចិត្តដល់ ក្រុមការងារថវិកា របស់ខ្លួនដែលមានសមាសភាពមកពីអគ្គនាយកដ្ឋានរដ្ឋបាល និងហិរញ្ញវត្ថុ  
ឬ/និង ថវិកា/គណនេយ្យ ដែលហៅថា "អង្គភាពទទួលបន្ទុកហិរញ្ញវត្ថុ", អគ្គនាយកដ្ឋាន/នាយកដ្ឋានផែនការ,  
អង្គភាពថវិកា/អង្គភាពជំនាញ និងអង្គភាពគ្រប់គ្រងគម្រោងឱ្យដំណើរការដោយសកម្ម និងប្រកបដោយការទទួល-  
ខុសត្រូវខ្ពស់។

២៤-ក្នុងន័យនេះ ក្រុមការងារថវិកាត្រូវខិតខំធានាឱ្យប្រាកដថា ទាំងធនធាន និងទាំងសកម្មភាពការងារ  
ទាំងអស់របស់ក្រសួង-ស្ថាប័នខ្លួន ត្រូវបានដាក់បញ្ចូល ឬផ្ទុះបញ្ចាំងក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា សំដៅធានាថា  
ថវិកាត្រូវបានវិភាជគ្រប់ទៅចំសកម្មភាព និងចំសេចក្តីត្រូវការយ៉ាងពិតប្រាកដរបស់អង្គភាពអនុវត្តសកម្មភាពរៀងៗ  
ខ្លួន ព្រមទាំងធានាបាននូវគុណភាពនៃការវិភាជថវិកា ហើយឆ្លើយតបបានជាអតិបរមាទៅនឹងគោលបំណង  
គោលនយោបាយ និងរវាងកម្មវិធីដែលបានរៀបចំនៅក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា។ ដូចនេះ, ដើម្បីជាមូលដ្ឋាន  
សម្រាប់ការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាឆ្នាំ ២០២៥-២០២៧ ឱ្យមានលក្ខណៈឯកភាពគ្នាទាំងរចនាសម្ព័ន្ធ  
និងទាំងខ្លឹមសារ, ក្រសួង-ស្ថាប័ននីមួយៗ ត្រូវរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិការបស់ខ្លួន តាមទម្រង់ដូចមានភ្ជាប់  
ជូនក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ២។



២៥-ផ្នែកលើកញ្ចប់ថវិកាក្នុងកម្រិតពិភពលោក ដែលត្រូវបានផ្តល់ជូនគ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន ដូចមានលម្អិតក្នុងផ្នែក ២.២ សម្រាប់រៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកានេះ. ក្រសួង-ស្ថាប័នត្រូវធ្វើផែនការថវិកា រយៈពេលមធ្យម (៣ ឆ្នាំ) ដោយត្រូវគោរពតាមពិភពលោកដែលបានផ្តល់ជូនសម្រាប់សកម្មភាព ការងារ ឬគម្រោង ដែលត្រូវបន្តអនុវត្តក្នុងក្របខ័ណ្ឌដែលមិនមានការផ្លាស់ប្តូរខាងអាទិភាពគោលនយោបាយ។ ជាមួយគ្នានេះ, ក្រសួង-ស្ថាប័នត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យគ្រោងនូវតម្រូវការធនធានថវិកាសម្រាប់អនុវត្តគោលនយោបាយ ថ្មីៗ ដែលទើបមានការសម្រេចពីរាជរដ្ឋាភិបាលនៅក្នុងឆ្នាំអនុវត្តថវិកានេះ។

២៦-ជាមួយគ្នានេះដែរ, ក្រសួង-ស្ថាប័ន ត្រូវកំណត់ អង្គភាពទទួលខុសត្រូវ ដែលហៅថា អង្គភាពថវិកា និង អ្នកគ្រប់គ្រង ទៅតាមកម្រិតនៃចន្លោះសម្ព័ន្ធកម្មវិធី (កម្មវិធី អនុកម្មវិធី និងចង្កោមសកម្មភាព) ឱ្យបានច្បាស់លាស់ ដើម្បីធានាឱ្យមានបន្ទាត់គណនេយ្យភាព ដែលមានការទទួលខុសត្រូវច្បាស់លាស់ក្នុងការគ្រប់គ្រង និងអនុវត្ត ថវិកា។ ទន្ទឹមនេះ, ដើម្បីពង្រឹងការអនុវត្ត អនុក្រឹត្យលេខ ២៤២ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ១៤ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០២១ ស្តីពី ការបង្កើនចំនួនអង្គភាពថវិកា និងការប្រគល់សិទ្ធិជាអាណាប័កផ្ទេរសិទ្ធិជូនអង្គភាពថវិកាប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់, នៅក្នុងអំឡុងនៃការរៀបចំគម្រោងថវិកាឆ្នាំ ២០២៥ នេះ ក្រសួង-ស្ថាប័ន ត្រូវដាក់ចេញ នូវផែនការច្បាស់លាស់ ក្នុងការបង្កើនចំនួនអង្គភាពថវិកាអាណាប័កផ្ទេរសិទ្ធិមិនពេញលេញ និងអង្គភាពថវិកា អាណាប័កផ្ទេរសិទ្ធិពេញលេញសម្រាប់ការអនុវត្តនៅឆ្នាំ ២០២៥, ឆ្នាំ ២០២៦ និងឆ្នាំ ២០២៧។ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុនឹងផ្តល់កិច្ចសហការ ផ្នែកបច្ចេកទេសលើការពិនិត្យ និងវាយតម្លៃអំពីលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យរបស់អង្គភាព ដែលអាចនឹងត្រូវបង្កើតជាអង្គភាពថវិកាអាណាប័កផ្ទេរសិទ្ធិមិនពេញលេញ ឬអង្គភាពថវិកាដែលអាចនឹងប្រែក្លាយ ជាអង្គភាពថវិកាអាណាប័កផ្ទេរសិទ្ធិពេញលេញ ព្រមទាំងផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលសមត្ថភាពផ្នែកថវិកា និងនីតិវិធី ហិរញ្ញវត្ថុ ដល់អង្គភាពថវិកា តាមការស្នើសុំពីក្រសួង-ស្ថាប័នសាមីនីមួយៗ។

**៣.១-ការគ្រោងចំណូលថវិកាសម្រាប់ឆ្នាំ ២០២៥-២០២៧**

២៧-ការគ្រោងចំណូល គឺត្រូវគ្រោងសម្រាប់រយៈពេល ៣ ឆ្នាំ ២០២៥-២០២៧ ដោយរួមទាំងចំណូលថវិកាដ្ឋ ដែលស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រង និងប្រមូលផ្តុំដោយក្រសួង-ស្ថាប័ន និងចំណូលដែលបានមកពីហិរញ្ញប្បទាន សហប្រតិបត្តិការជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍ និងប្រភពផ្សេងៗទៀត។ ក្នុងការគ្រោងចំណូល ក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញ រាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ព្រមទាំងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ (សម្រាប់មុខងារប្រគល់ មានភ្ជាប់លក្ខខណ្ឌក្នុងវិស័យសុខាភិបាល និងវិស័យអប់រំ) ត្រូវផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់លើចំណុចសំខាន់ៗ ដូចខាងក្រោម៖

- គោលដៅសូចនាករចំណូលនៃក្របខ័ណ្ឌហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈដែលបានដាក់ចេញនៅក្នុងសារាចរនេះ ការវាយតម្លៃការអនុវត្តការប្រមូលចំណូលក្នុងឆ្នាំកន្លងទៅ និងការប៉ាន់ស្មានការអនុវត្តប្រមូលចំណូល ក្នុងឆ្នាំកំពុងអនុវត្ត
- ការដាក់ចេញវិធានការដាក់ស្តែងបន្ថែមទៀតតាមក្រសួង-ស្ថាប័ននីមួយៗ ដើម្បីបង្កើនការប្រមូល ចំណូល ដែលស្ថិតនៅក្រោមដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន។

ក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ត្រូវរៀបចំផ្នែកនេះទៅតាម តារាងគំរូដែលភ្ជាប់ជាមួយសារាចរនេះ។ នៅក្នុងផ្នែកនេះ, ចំពោះក្រសួង-ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត ព្រមទាំងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ (សម្រាប់មុខងារប្រគល់មានភ្ជាប់លក្ខខណ្ឌក្នុងវិស័យសុខាភិបាល និងវិស័យអប់រំ) ដែលមិនមានប្រភពចំណូល គឺពុំតម្រូវឱ្យរៀបចំឡើយ។

ទន្ទឹមនេះ, ក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ដែលមានប្រភព  
ចំណូល គឺត្រូវដាក់ចេញវិធានការដាក់ស្តែងបន្ថែមទៀតតាមក្រសួង-ស្ថាប័ននីមួយៗ សម្រាប់ពង្រឹងការគ្រប់គ្រង  
និងការប្រមូលចំណូល ដែលស្ថិតនៅក្រោមដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន។ ដូច្នេះទៅវិញ, ការគ្រោងចំណូលមិនអស់  
សក្តានុពលដែលមាន គឺជាកម្មវត្ថុនៃការរឹតត្បិតចំណាយនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំចរចាកព្រប់ថវិកាប្រចាំឆ្នាំសម្រាប់ក្រសួង-  
ស្ថាប័ន ដែលមានភារកិច្ចប្រមូលចំណូល។

**៣.២-ការគ្រោងចំណាយថវិកាសម្រាប់ឆ្នាំ ២០២៥-២០២៧**

២៨-ការគ្រោងតម្រូវការចំណាយ គឺជាការគណនាចំណាយសម្រាប់រយៈពេល ៣ ឆ្នាំ ២០២៥-២០២៧  
ទៅតាមកម្មវិធីនីមួយៗ និងទៅតាមប្រភេទចំណាយ និងប្រភពធនធាន ទាំងថវិកាជាតិ និងទាំងថវិកាហិរញ្ញប្បទាន  
សហប្រតិបត្តិការពីដៃគូអភិវឌ្ឍ។ ក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល  
ព្រមទាំងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ (សម្រាប់មុខងារប្រគល់មានភ្ជាប់លក្ខខណ្ឌក្នុងវិស័យសុខាភិបាល និងវិស័យ  
អប់រំ) ត្រូវរៀបចំខ្លឹមសារនៃផ្នែកទី ៥ នេះ តាមតារាងគំរូដែលភ្ជាប់ជាមួយសារចរនេះ។

ក្នុងការគណនាអំពីតម្រូវការថវិកា ដើម្បីអនុវត្តកម្មវិធីនីមួយៗ ត្រូវផ្ដោតការយកចិត្តទុកដាក់លើចំណុច  
សំខាន់ៗ ដូចខាងក្រោម៖

ទី១-ក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងគោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈដែលរាជរដ្ឋា-  
ភិបាលបានដាក់ចេញ តាមរយៈក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ដែលរួមមានគោលដៅសូចនាករម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចសំខាន់ៗ  
ដូចជា កំណើនសេដ្ឋកិច្ចប្រចាំឆ្នាំ អត្រាអតិផរណាប្រចាំឆ្នាំ និងគោលដៅសូចនាករចំណាយ ព្រមជាមួយនឹង  
គោលនយោបាយអាទិភាពចំណាយ ទាំងផ្នែកចំណាយចរន្ត និងចំណាយមូលធន (ឬហៅថាចំណាយវិនិយោគ)។  
ក្នុងន័យនេះ, ពិភានចំណាយគោល, ដូចដែលបានរៀបចំ និងមានភ្ជាប់ជូនក្នុងតារាង ១ និងឧបសម្ព័ន្ធ ១,  
ត្រូវបានផ្តល់ជាកញ្ចប់ថវិកាសម្រាប់រយៈពេល ៣ ឆ្នាំ (២០២៥-២០២៧) សម្រាប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន, មន្ទីរជំនាញ  
រាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ព្រមទាំងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ (សម្រាប់មុខងារប្រគល់មាន  
ភ្ជាប់លក្ខខណ្ឌក្នុងវិស័យសុខាភិបាល និងវិស័យអប់រំ) សម្រាប់ការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាឆ្នាំ ២០២៥-  
២០២៧ និងការរៀបចំគម្រោងថវិកាឆ្នាំ ២០២៥។

ទី២-ការវាយតម្លៃអំពីសមត្ថភាពក្នុងការអនុវត្តចំណាយក្នុងពេលកន្លងមក និងការប៉ាន់ស្មានសមត្ថភាព  
អនុវត្តចំណាយក្នុងឆ្នាំ ២០២៤ ដែលក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល  
និងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិពាក់ព័ន្ធ បាននិងកំពុងអនុវត្ត,

ទី៣-ការកំណត់តម្រូវការថវិកាតាមឆ្នាំនីមួយៗ ត្រូវគណនាចំណាយប្រកបដោយសុក្រឹតភាពតាមតម្រូវការ  
ដាក់ស្តែងនៃកម្មវិធីនីមួយៗ ដោយត្រូវគិតគូរឈរលើទិដ្ឋភាព ៣ គឺ៖

- ផែនការសកម្មភាព ឬសកម្មភាពការងារដែលមានស្រាប់ដែលត្រូវបន្តអនុវត្ត ដើម្បីសម្រេច  
គោលនយោបាយរបស់ក្រសួង-ស្ថាប័នរៀងខ្លួន,
- ផែនការសកម្មភាព ឬសកម្មភាពការងារដែលមានលក្ខណៈបញ្ចប់ត្រឹមមួយឆ្នាំ, និង
- ផែនការសកម្មភាព ឬសកម្មភាពការងារថ្មី ដើម្បីសម្រេចគោលនយោបាយរបស់ក្រសួង-ស្ថាប័ន  
រៀងខ្លួន។

ដូច្នេះ, ផ្អែកលើគោលការណ៍ទាំងបីខាងលើនេះ, គ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និង  
គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលក្រោមឱវាទទាំងអស់ ព្រមទាំងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ (សម្រាប់មុខងារប្រគល់មាន

១

ភ្ជាប់លក្ខខណ្ឌក្នុងវិស័យសុខាភិបាល និងវិស័យអប់រំ) ត្រូវគ្រោងតម្រូវការចំណាយសម្រាប់ឆ្នាំ ២០២៥-២០២៧ តាមគោលការណ៍នៃការកំណត់កញ្ចប់ថវិកា ដូចខាងក្រោម៖

• ចំណាយបន្ទុកបុគ្គលិក (ជំពូក ៦៤)៖ រាជរដ្ឋាភិបាលនីតិកាលទី ៧ នៃរដ្ឋសភា បន្តផ្តល់ការយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់ដល់ការរក្សាលំនឹង និងលើកកម្ពស់ជីវភាពរបស់មន្ត្រីរាជការឱ្យកាន់តែប្រសើរ។ ដូចនេះ, សម្រាប់ឆ្នាំ ២០២៥ ក្រសួង-ស្ថាប័ននីមួយៗ ត្រូវគ្រោងចំណាយបន្ទុកបុគ្គលិកទៅតាមគោលការណ៍ណែនាំលម្អិត, សម្រាប់ការជ្រើសរើសចំនួនក្របខ័ណ្ឌថ្មី និងការដំឡើងបៀវត្សជូនមន្ត្រីរាជការស៊ីវិល និងកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធគ្រប់ប្រភេទ, និងសម្រាប់ការកំណត់ចំនួន និងការដំឡើងប្រាក់ឧបត្ថម្ភប្រចាំខែជូនមន្ត្រីជាប់កិច្ចសន្យា ព្រមទាំងសម្រាប់ការផ្តល់ប្រាក់ឧបត្ថម្ភក្នុងឱកាសពិធីចូលឆ្នាំថ្មីប្រពៃណីជាតិ និងបុណ្យភ្ជុំបិណ្ឌ ជូនដល់មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល និងកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធគ្រប់ប្រភេទ ព្រមទាំងនិវត្តជន និងជនបាត់បង់សម្បទាវិជ្ជាជីវៈ ដែលជាអតីតមន្ត្រីរាជការស៊ីវិល និងអតីតយុទ្ធជន, ដែលមានចែងក្នុងចំណុច (ក) នៃផ្នែក ៤.២-អំពីការគ្រោងចំណាយបន្ទុកបុគ្គលិកឆ្នាំ ២០២៥។ ដោយឡែក, សម្រាប់គម្រោងចំណាយបន្ទុកបុគ្គលិកឆ្នាំ ២០២៦ និងឆ្នាំ ២០២៧ ត្រូវគ្រោងក្នុងកម្រិតក្របខ័ណ្ឌ និងកម្រិតបៀវត្សដែលបានគ្រោងសម្រាប់ឆ្នាំ ២០២៥ និងឆ្នាំ ២០២៦ រៀងៗគ្នា ហើយចំនួនក្របខ័ណ្ឌថ្មី យ៉ាងច្រើនត្រូវស្មើនឹងចំនួនមន្ត្រីរាជការដែលចូលនិវត្តន៍ និងផ្អែកលើការវិភាគមុខងារដែលទទួលបានការឯកភាពពីក្រសួងមុខងារសាធារណៈ។

• ចំណាយក្រៅបន្ទុកបុគ្គលិក (ជំពូក ៦០ ការទិញ, ជំពូក ៦១ សេវាកម្ម, ជំពូក ៦២ អត្ថប្រយោជន៍សង្គម, ជំពូក ៦៥ ឧបត្ថម្ភធន)៖ ត្រូវគ្រោងតាមគោលការណ៍ ដូចខាងក្រោម៖

- ក្រសួង-ស្ថាប័ននៅរដ្ឋបាលកណ្តាល៖ ត្រូវគ្រោងថវិកាទៅតាមទំហំពិធានចំណាយគោលឆ្នាំ ២០២៥-២០២៧ ប៉ុន្តែ កញ្ចប់ថវិកាតាមពិធានចំណាយគោលនេះនឹងមិនទទួលបានជាស្វ័យប្រវត្តិនោះទេ គឺនៅជាកម្មវត្ថុនៃការពិនិត្យ និងពិភាក្សា ដើម្បីបង្កើនប្រសិទ្ធភាពក្នុងការវិភាគថវិកា និងប្រតិបត្តិការចំណាយ។ ក្នុងន័យនេះ, ក្រសួង-ស្ថាប័នត្រូវកាត់ចេញចំណាយលើមុខសញ្ញាការងារ ឬសកម្មភាពដែលបញ្ចប់ក្នុងឆ្នាំ ២០២៤ ឬចំណាយមិនប្រចាំដែលមិនចាំបាច់ លែងចាំបាច់ ដើម្បីរក្សាលំហូរថវិកា សម្រាប់គម្រោង ឬកម្មវិធីចំណាយថ្មីដែលទើបមានការសម្រេចរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងឆ្នាំអនុវត្តថវិកានេះ។ ទន្ទឹមនេះ, រាល់ការគ្រោងចំណាយទាំងអស់ត្រូវភ្ជាប់ជាមួយនូវឯកសារពាក់ព័ន្ធ រួមមាន៖ ការសិក្សា, វិភាគ, វាយតម្លៃ និងការផ្តល់អំណះអំណាងត្រឹមត្រូវ និងច្បាស់លាស់ ទើបអាចដាក់ជាកម្មវត្ថុនៃការពិចារណា និងពិភាក្សាចរចា នៅពេលរៀបចំកញ្ចប់ថវិកាប្រចាំឆ្នាំបាន។

- មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្តនៃក្រសួង-ស្ថាប័ន និងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ (សម្រាប់មុខងារប្រគល់មានភ្ជាប់លក្ខខណ្ឌក្នុងវិស័យសុខាភិបាល)៖ ផ្អែកលើទំហំពិធានចំណាយគោលរួមដែលផ្តល់ជូនដល់មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត, ត្រូវគ្រោងយ៉ាងច្រើនបំផុតស្មើនឹងកម្រិតថវិកាអតិបរមានៃទំហំពិធានចំណាយគោល។ ប៉ុន្តែត្រូវកត់សម្គាល់ថា កញ្ចប់ថវិកាដែលគ្រោងផ្តល់នេះ មិនទទួលបានជាស្វ័យប្រវត្តិទេ គឺតម្រូវឱ្យមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិនីមួយៗ ដែលទទួលបាននូវការប្រគល់មុខងារពីក្រសួងសុខាភិបាល ត្រូវផ្តល់ឯកសារពាក់ព័ន្ធដែលមានការសិក្សា វិភាគ វាយតម្លៃ និងអំណះអំណាងត្រឹមត្រូវ និងច្បាស់លាស់ ព្រោះការគ្រោងចំណាយត្រូវកាត់ចេញមុខចំណាយលើសកម្មភាពការងារដែលត្រូវបានបញ្ចប់ ពិសេសចំណាយមិនប្រចាំ ដើម្បីសន្សំសំចៃ សម្រាប់បំពេញតម្រូវការសកម្មភាពថ្មីដែលចាំបាច់ តាមគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។

- ដោយឡែក, សម្រាប់មុខងារមានភ្ជាប់លក្ខខណ្ឌក្នុងវិស័យអប់រំ, ការគ្រោងកញ្ចប់ថវិកាត្រូវអនុវត្តតាមបទប្បញ្ញត្តិជាធរមាន សម្រាប់អនុវត្តមុខងារគ្រប់គ្រងការអប់រំកុមារតូច ការអប់រំបឋមសិក្សា និងការអប់រំក្រៅប្រព័ន្ធនិងសម្រាប់គាំទ្រផ្នែករដ្ឋបាលដល់ការអនុវត្តមុខងារអប់រំ យុវជន និងកីឡានៅរដ្ឋបាលក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ។

- គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលនៃក្រសួង-ស្ថាប័ននីមួយៗ ត្រូវបានគ្រោងផ្តល់កញ្ចប់ថវិកាឧបត្ថម្ភធនសម្រាប់រយៈពេល ៣ ឆ្នាំ ( ឆ្នាំ ២០២៥-២០២៧ ) ប៉ុន្តែកញ្ចប់ឧបត្ថម្ភធនដែលគ្រោងផ្តល់នេះ មិនទទួលបានជាស្វ័យប្រវត្តិទេ គឺតម្រូវឱ្យគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលនីមួយៗ ត្រូវផ្តល់ការពន្យល់ និងអំណះអំណាងត្រឹមត្រូវ និងច្បាស់លាស់នូវស្ថានភាពចំណូលផ្ទៃក្នុងរបស់គ្រឹះស្ថាន និង ម្យ៉ាងទៀត, ក៏ត្រូវកាត់ចេញនូវទំហំចំណាយសម្រាប់សកម្មភាពដែលត្រូវបានបញ្ចប់ ជាពិសេសចំណាយមិនប្រចាំដើម្បីសន្សំសំចៃ ក៏ដូចជាសម្រាប់បំពេញតម្រូវការសកម្មភាពថ្មីដែលចាំបាច់។

• ចំណាយមូលធនសម្រាប់គម្រោងវិនិយោគផ្ទាល់ដោយហិរញ្ញប្បទានថវិកាជាតិ ( ជំពូក ២១ ) ៖ ត្រូវបានផ្តល់ពិភាក្សាចំណាយគោលសម្រាប់ក្រសួង-ស្ថាប័នចំនួន ១១ រួមមាន៖ ក្រសួងសាធារណការនិងដឹកជញ្ជូន, ក្រសួងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ, ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម, ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ, ក្រសួងមហាផ្ទៃ, ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា, ក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ, ក្រសួងសុខាភិបាល, ក្រសួងប្រៃសណីយ៍ និងទូរគមនាគមន៍, ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ និងក្រសួងឧស្សាហកម្ម វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍។ ក្រសួងទាំង ១១ ត្រូវរៀបចំផែនការវិនិយោគសាធារណៈ ៣ ឆ្នាំរំកិល ជាបញ្ជីគម្រោងសម្រាប់ឆ្នាំ ២០២៥-២០២៧ ដើម្បីជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ធ្វើសមាហរណកម្មគម្រោងចំណាយវិនិយោគ ជាមួយនឹងគម្រោងចំណាយចរន្តនៅកម្រិតកម្មវិធី និងអនុកម្មវិធី និងដោយភ្ជាប់ជាមួយនូវបញ្ជីគម្រោងដែលបានរៀបចំ។ ទោះយ៉ាងនេះក្តី, ក្រសួងទាំង ១១ ខាងលើនេះ នឹងមិនទទួលបានកញ្ចប់ចំណាយវិនិយោគជាស្វ័យប្រវត្តិទេ, ការធ្វើអាទិការរូបនីយកម្មគម្រោងនិងការផ្តល់ថវិកា គឺជាកម្មវត្ថុនៃការពិនិត្យពិភាក្សាតាមយន្តការគណៈកម្មការ ឬក្រុមការងារអន្តរក្រសួង។ ចំពោះក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត ដែលមានតម្រូវការចំណាយវិនិយោគ ក៏ត្រូវចាប់ផ្តើមសិក្សារៀបចំផែនការវិនិយោគសាធារណៈ ៣ ឆ្នាំរំកិល ឱ្យច្បាស់លាស់ និងរៀបចំលើកសំណើគម្រោងក្នុងកម្រិតទំហំថវិកាសមស្របដើម្បីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុរៀបចំធ្វើអាទិការរូបនីយកម្មគម្រោងតាមការចាំបាច់ ហើយគោរពស្នើសុំប្រមុខរាជរដ្ឋាភិបាល ពិនិត្យសម្រេចតាមលទ្ធភាពថវិកា និងតាមវិធានការផ្នែកចំណាយដែលបានកំណត់នៅផ្នែកខាងលើនៃសារាចរនេះ។

• ចំណាយមូលធនវិនិយោគដោយហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការដោយដៃគូអភិវឌ្ឍ៖ ត្រូវបានផ្តល់ជាពិភាក្សាចំណាយគោលសម្រាប់ក្រសួង-ស្ថាប័នចំនួន ១០ រួមមាន៖ ក្រសួងសាធារណការនិងដឹកជញ្ជូន, ក្រសួងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ, ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម, ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ, ក្រសួងមហាផ្ទៃ, ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា, ក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ, ក្រសួងសុខាភិបាល, ក្រសួងប្រៃសណីយ៍ និងទូរគមនាគមន៍ និងក្រសួងឧស្សាហកម្ម វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍។ ចំពោះក្រសួង-ស្ថាប័នដទៃទៀតដែលបាន និងកំពុងទទួលបានហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ ឬគ្រោងនឹងទទួលបានហិរញ្ញប្បទាន ស្របតាមកម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈបីឆ្នាំរំកិល ( ២០២៥-២០២៧ ) ត្រូវគ្រោងឱ្យបានត្រឹមត្រូវទៅតាមកិច្ចព្រមព្រៀង ឬអនុស្សាវរណៈនៃការយោគយល់គ្នា ឬការសន្យាតាមរយៈយន្តការផ្សេងៗ។

**៤-គោលការណ៍ និងបច្ចេកទេសនៃការរៀបចំថវិកាឆ្នាំ ២០២៥**

ផ្អែកលើក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងគោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ដូចបានកំណត់ខាងលើ ក្រសួង-ស្ថាប័ននីមួយៗ ត្រូវគ្រោងចំណូល-ចំណាយ ដូចខាងក្រោម៖

**៤.១-ការគ្រោងចំណូលថវិកាឆ្នាំ ២០២៥**

២៩-ការគ្រោងគិតចំណូលថវិកាចរន្ត អាស្រ័យលើប្រភពធនធាននៃផលិតផល ឬផលទុន ដែលជាប្រភពចំណូលសារពើពន្ធ និងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ។ ដោយផ្អែកលើស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច និងលក្ខខណ្ឌនៃប្រភពធនធានដូចបានលើកឡើងខាងលើ, ក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលត្រូវរៀបចំគម្រោងចំណូលថវិការបស់ខ្លួន ដូចតទៅ៖

- ចំណូលសារពើពន្ធ ត្រូវគិតគូរដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាន ដូចខាងក្រោម៖
  - លទ្ធផលដែលសម្រេចនៅក្នុងឆ្នាំកំពុងប្រព្រឹត្តទៅ (ឆ្នាំ ២០២៤);
  - ចំណូលបន្ថែមដែលសង្ឃឹមថានឹងប្រមូលបាន ដោយសារការពង្រឹង និងកែលម្អរដ្ឋបាល និងគោលនយោបាយពន្ធដារ គោលនយោបាយគយនិងរដ្ឋាករ ការធ្វើវិចារណកម្មសារពើពន្ធ និងការប្រមូលបំណុលពន្ធដែលត្រូវទារ;
  - ការប៉ាន់ស្មានលើការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច និងអាជីវកម្មនៅពេលខាងមុខ;
  - ការប្រែប្រួលដែលអាចកើតមានឡើង ព្រមទាំងការត្រួតពិនិត្យ និងពិចារណាទៅលើអត្រានិងមូលដ្ឋានប្រមូលពន្ធ។
- ចំពោះចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ ត្រូវគិតគូរទៅតាមគោលការណ៍ដែលនាំឱ្យមានផលទុន ដូចជាកិច្ចសន្យាសម្បទានគ្រប់ប្រភេទ កិច្ចសន្យាជួលសេវាកម្ម ការពង្រឹងនិងកែលម្អការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ ព្រមទាំងការប្រមូលបំណុលដែលត្រូវទារជាដើម ។ល។

**៤.២- ការគ្រោងចំណាយថវិកាឆ្នាំ ២០២៥**

៣០-ថវិកាព័ត៌មានសមិទ្ធកម្ម ឬហៅកាត់ថា “ថវិកាសមិទ្ធកម្ម” ព្រមជាមួយនឹងការរៀបចំនូវកិច្ចព្រមព្រៀងសមិទ្ធកម្ម ត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្តសកល្បងចាប់ពីឆ្នាំ ២០២៣។ ដូចនេះ, ក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលក្រោមឱវាទ ព្រមទាំងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ (សម្រាប់មុខងារបានប្រគល់មានភ្ជាប់លក្ខខណ្ឌក្នុងវិស័យសុខាភិបាល និងវិស័យអប់រំ) ត្រូវផ្ដោតការយកចិត្តទុកដាក់ឱ្យកាន់តែខ្លាំងលើការកំណត់លទ្ធផល ឬធាតុចេញ (Output) ដែលនឹងត្រូវសម្រេចបាន។ ក្នុងន័យនេះ, ក្រសួង-ស្ថាប័នត្រូវពង្រឹងបន្ថែមនូវប្រសិទ្ធភាពនៃការគ្រោងថវិកាទៅតាមកម្មវិធី អនុកម្មវិធី និងចង្កោមសកម្មភាព ដែលជាមូលដ្ឋានដ៏សំខាន់សម្រាប់ការពិភាក្សា ចរចាថវិកា ក៏ដូចជាសម្រាប់ធ្វើវិមជ្ឈការសិទ្ធិអំណាចនៃការអនុវត្តចំណាយផងដែរ។ លើសពីនេះ, ក្រសួង-ស្ថាប័ន ក៏ត្រូវកែលម្អចរនាសម្ព័ន្ធកម្មវិធី និងចរនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរបស់ខ្លួនឱ្យកាន់តែស៊ីសង្វាក់គ្នា និងមានលក្ខណៈសមាហរណកម្មក្នុងកម្រិតវិស័យ, ម្យ៉ាង, ដើម្បីសម្រេចបានលទ្ធផលល្អ និងមានការទទួលខុសត្រូវកាន់តែច្បាស់លាស់ និងម្យ៉ាងទៀត, ដើម្បីសម្រួលដល់ការអនុវត្តឱ្យកាន់តែល្អនូវលទ្ធផលផងដែរ។ ជាមួយគ្នានេះ, ក្រសួង-ស្ថាប័ន ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការកំណត់គោលបំណង និងកត្តាកំណត់ជាគម្រោងនៃកម្មវិធី និងអនុកម្មវិធី ឱ្យបានល្អ ដើម្បីធានាបាននូវការផ្សារភ្ជាប់ថវិកាទៅនឹងគោលបំណងគោលនយោបាយពិសេសត្រូវកំណត់សូចនាករគន្លឹះ និងគោលដៅសូចនាករឱ្យបានត្រឹមត្រូវ និងច្បាស់លាស់។

៣១-ការរៀបចំផែនការសមិទ្ធកម្ម៖ ក្រសួង-ស្ថាប័ននីមួយៗ ត្រូវរៀបចំផែនការសមិទ្ធកម្ម (សូចនាករគន្លឹះ និងគោលដៅសូចនាករ) ប្រចាំឆ្នាំ ទៅតាមកម្មវិធី និងអនុកម្មវិធីនីមួយៗ តាមទម្រង់ ដូចមានភ្ជាប់ជូនក្នុង តារាង ក ដើម្បីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុធ្វើការបូកសរុប ជាឯកសារឧបសម្ព័ន្ធនៃសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុ

សម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០២៥ សម្រាប់ដាក់ឆ្លងការពិនិត្យ និងសម្រេចក្នុងកិច្ចប្រជុំពេញអង្គគណៈរដ្ឋមន្ត្រី ព្រមទាំងសម្រាប់ដាក់កម្មវត្ថុនៃការតាមដានវឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តវិភាសមិទ្ធកម្ម។ ក្នុងន័យនេះ ក្រសួង-ស្ថាប័ន ត្រូវធ្វើ ផែនការសមិទ្ធកម្ម ដោយភ្ជាប់មកជាមួយនឹងគម្រោងថវិកាឆ្នាំ ២០២៥ របស់ខ្លួន មកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិង ហិរញ្ញវត្ថុ (អគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា) តាមកាលបរិច្ឆេទកំណត់ក្នុងសារាចរនេះ។

៣២-កិច្ចព្រមព្រៀងសមិទ្ធកម្ម ត្រូវបានកំណត់ជា ៣ កម្រិត៖ (ទី១)-រវាងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ និង ក្រសួង-ស្ថាប័នសាមី, (ទី២)-រវាងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួង-ស្ថាប័ន ជាមួយនឹងអ្នកគ្រប់គ្រងកម្មវិធីនៅតាមក្រសួង-ស្ថាប័ន សាមី, និង (ទី៣)-រវាងអ្នកគ្រប់គ្រងកម្មវិធីជាមួយនឹងប្រធានអង្គភាពថវិកា ដូចមានភ្ជាប់ជូននូវគំរូកិច្ចព្រមព្រៀង សមិទ្ធកម្មទាំង ៣ កម្រិតនេះ។ សម្រាប់ការរៀបចំថវិកាឆ្នាំ ២០២៥ ខាងមុខ នេះ, គ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័នទាំងអស់ ត្រូវបានកំណត់ឱ្យអនុវត្តសកល្យកិច្ចព្រមព្រៀងសមិទ្ធកម្មនេះ។

៣៣-គ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលក្រោមឱវាទ ព្រមទាំង រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ (សម្រាប់មុខងារបានប្រគល់មានភ្ជាប់លក្ខខណ្ឌក្នុងវិស័យសុខាភិបាល និងវិស័យ អប់រំ) ត្រូវរៀបចំគម្រោងចំណាយដែលឆ្លុះបញ្ចាំងលម្អិតតាមមតិកាសេដ្ឋកិច្ចនៃចំណាត់ថ្នាក់ថវិកា (ជំពូក គណនី និង អនុគណនី) ព្រមទាំងត្រូវវិភាគឱ្យបានច្បាស់លាស់អំពីតម្រូវការចំណាយតាមចង្កោមសកម្មភាព អនុកម្មវិធី និង កម្មវិធី និងត្រូវភ្ជាប់មកជាមួយនូវឯកសារសម្រាប់គាំទ្រ រួមទាំងឯកសារអង្កេត ឬវិភាគតាមការចាំបាច់ ព្រមទាំង ពន្យល់បញ្ជាក់អំពីភាពចាំបាច់នៃតម្រូវការចំណាយលើសកម្មភាពការងារនីមួយៗឱ្យបានគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ហើយ ឯកសារទាំងនេះ ក៏ជាកម្មវត្ថុសម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យ ពិភាក្សា និងចរចាថវិកាផងដែរ។ លើសពីនេះ, ការគណនា តម្រូវការចំណាយត្រូវផ្អែកលើកត្តាដែលទាក់ទងនឹងមុខសញ្ញាចំណាយ ដូចជា ចំណាយបន្ទុកបុគ្គលិក និងចំណាយ មិនមែនបន្ទុកបុគ្គលិក ដែលត្រូវបានស្ថានភាពធាតុចូលដែលត្រូវការជាក់ស្តែង ដោយធៀបនឹងតម្រូវការប្រើប្រាស់ ក្នុងឆ្នាំ ២០២៣ និងការប៉ាន់ស្មាននៃការអនុវត្តក្នុងឆ្នាំ ២០២៤ និងដោយផ្អែកលើថ្លៃឯកតានៃទីផ្សារ ឬតាម គោលរបបកំណត់ជាដើម។

៣៤-ឈរលើមូលដ្ឋានតម្រូវការចំណាយ ដែលបានប៉ាន់ស្មានក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាឆ្នាំ ២០២៥- ២០២៧ ក្នុងកម្រិតនៃទំហំពិភានចំណាយគោលដែលបានផ្តល់ជូនគ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ព្រមទាំងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ (សម្រាប់មុខងារបានប្រគល់មានភ្ជាប់លក្ខខណ្ឌ ក្នុងវិស័យសុខាភិបាល និងវិស័យអប់រំ), ក្នុងការរៀបចំគម្រោងចំណាយថវិកាឆ្នាំ ២០២៥ ក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរ ជំនាញរាជធានី-ខេត្តទាំងអស់ និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលក្រោមឱវាទ ព្រមទាំងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ (សម្រាប់មុខងារបានប្រគល់មានភ្ជាប់លក្ខខណ្ឌក្នុងវិស័យសុខាភិបាល និងវិស័យអប់រំ) ត្រូវគ្រោងចំណាយ របស់ខ្លួនទៅតាមគោលការណ៍ និងបណ្តាវិធានការ ដូចខាងក្រោម៖

ក-ចំណាយបន្ទុកបុគ្គលិក(ជំពូក ៦៤)៖ នាយកដ្ឋានបុគ្គលិក/អង្គភាពគ្រប់គ្រងធនធានមនុស្ស ដែល ជាសេនាធិការរបស់ក្រសួង-ស្ថាប័ននីមួយៗ ត្រូវសម្របសម្រួល និងគ្រោងចំណាយបន្ទុកបុគ្គលិកឱ្យបានសុក្រឹត តាមគោលការណ៍ ព្រមជាមួយនឹងការបង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃការគ្រប់គ្រង និងការប្រើប្រាស់មន្ត្រីរាជការ និងមន្ត្រី ជាប់កិច្ចសន្យា ពោលគឺត្រូវចៀសវាងការគ្រោងបៀវត្ស ឬបន្ទុកពាក់ព័ន្ធនឹងបុគ្គលិកនេះទុកចោល។ ក្នុងន័យនេះ, ការគ្រោងចំណាយបន្ទុកបុគ្គលិកសម្រាប់ឆ្នាំ ២០២៥ ត្រូវអនុវត្តនូវគោលការណ៍លម្អិត ដូចខាងក្រោម៖

- ចំនួនក្របខ័ណ្ឌថ្មី ត្រូវគ្រោងយ៉ាងច្រើនស្មើនឹងចំនួនមន្ត្រីចូលនិវត្តន៍ក្នុងឆ្នាំ ២០២៤ និងដោយ ផ្អែកលើការវិភាគមុខងារដែលទទួលបានការឯកភាពពីក្រសួងមុខងារសាធារណៈ។ ទន្ទឹមនេះ,



មន្ត្រីដែលព្យួរការងារ និងមន្ត្រីដែលចូលបម្រើការងារវិញ ក៏ជាកម្មវត្ថុនៃការគ្រប់គ្រងឱ្យបានត្រឹមត្រូវ និងហ្មត់ចត់ផងដែរ។ លើសពីនេះ, ក្នុងករណីការជ្រើសរើសមន្ត្រីក្របខ័ណ្ឌថ្មី មានចំនួនតិចជាង ចំនួនមន្ត្រីចូលនិវត្តន៍លាយបំបែកខ័ណ្ឌរដ្ឋ និងមរណភាព, ក្រសួង-ស្ថាប័នអាចស្នើសុំប្រើប្រាស់ ថវិកានោះ ដើម្បីផ្តល់ការលើកទឹកចិត្តដល់មន្ត្រី ដែលមានគុណវុឌ្ឍិ និងសមត្ថភាពជំនាញខ្ពស់ និង/ឬ សម្រាប់បន្ថែមចំណាយមិនមែនបន្ទុកបុគ្គលិក ដើម្បីជាប្រយោជន៍សម្រាប់អង្គការរបស់ខ្លួន ពិសេស សម្រាប់ការងារដែលមានចរិតយុទ្ធសាស្ត្រក្នុងការកែទម្រង់ និងសម្រេចគោលនយោបាយ សំខាន់ៗ របស់ក្រសួង-ស្ថាប័ន។

- សន្ទស្សន៍រៀបចំវិស័យមូលដ្ឋាន ត្រូវរក្សាស្មើនឹងកម្រិតឆ្នាំ ២០២៤ (តម្លៃសន្ទស្សន៍ក្នុង ១ ឯកតា ស្មើនឹង ២ ៦៣០ រៀល)។ ដោយឡែកចំពោះ ប្រាក់បំណាច់មុខងារ ត្រូវគ្រោងដំឡើងចំនួន ៤០ ០០០ រៀល ដើម្បីរក្សាលំនឹង និងលើកកម្ពស់ជីវភាពជូនមន្ត្រីរាជការស៊ីវិល និងកងកម្លាំង ប្រដាប់អាវុធគ្រប់ប្រភេទ ដោយគិតចាប់ពីខែ មករា ដល់ខែ ធ្នូ។
- គ្រោងប្រាក់ឧបត្ថម្ភក្នុងឱកាសពិធីចូលឆ្នាំថ្មីប្រពៃណីជាតិចំនួន ៥ ម៉ឺនរៀល ក្នុងម្នាក់ និងក្នុង ឱកាសបុណ្យភ្ជុំបិណ្ឌចំនួន ៥ ម៉ឺនរៀល ក្នុងម្នាក់ ជូនដល់មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល និងកងកម្លាំង ប្រដាប់អាវុធគ្រប់ប្រភេទ ព្រមទាំងនិវត្តជន និងជនបាត់បង់សម្បទាវិជ្ជាជីវៈ ដែលជាអតីតមន្ត្រី រាជការស៊ីវិល និងអតីតយុទ្ធជន និង
- គ្រោងចំនួនមន្ត្រីជាប់កិច្ចសន្យាមិនឱ្យលើសពីចំនួន ដែលក្រសួងមុខងារសាធារណៈផ្តល់ជូន ក្នុងឆ្នាំ ២០២៤ ដោយមានការឯកភាពពីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។ ចំពោះមន្ត្រីជាប់កិច្ចសន្យា ត្រូវគ្រោងដំឡើងពី ៧៧ ម៉ឺនរៀល ទៅដល់ ៧៩ ម៉ឺនរៀល ដោយគិតចាប់ពីខែ មករា ដល់ខែ ធ្នូ។

ជាមួយគ្នានេះ, សម្រាប់ឆ្នាំ ២០២៥, រាជរដ្ឋាភិបាលបានត្រៀមបម្រុងកញ្ចប់ថវិកាដោយឡែកផងដែរ សម្រាប់ដំឡើងប្រាក់សោធនក្នុងកម្រិតអត្រាអតិផរណា ជូននិវត្តជន និងជនបាត់បង់សម្បទាវិជ្ជាជីវៈ ដែលជា អតីតមន្ត្រីរាជការស៊ីវិល និងអតីតយុទ្ធជន ដើម្បីជួយទ្រទ្រង់ជីវភាពឱ្យបានសមរម្យ ជូននិវត្តជន និងជនបាត់បង់ សម្បទាវិជ្ជាជីវៈ។ គោលការណ៍លម្អិតសម្រាប់អនុវត្តនឹងត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។

ខ-ចំណាយក្រៅបន្ទុកបុគ្គលិក (ជំពូក ៦០ ការទិញ, ជំពូក ៦១ សេវាកម្ម, ជំពូក ៦២ អត្ថប្រយោជន៍សង្គម, ជំពូក ៦៥ ឧបត្ថម្ភធន)៖ គ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលក្រោមឱវាទ ព្រមទាំងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ (សម្រាប់មុខងារបានប្រគល់មានភ្ជាប់លក្ខខណ្ឌក្នុងវិស័យសុខាភិបាល និងវិស័យ អប់រំ) ត្រូវបានផ្តល់ការលើកទឹកចិត្តឱ្យធ្វើការកែលម្អមុខសញ្ញាចំណាយចាស់ៗ ដោយលុបចោល មុខសញ្ញាចំណាយ មិនចាំបាច់ និងមិនសូវចាំបាច់ ដើម្បីបង្កើតមុខសញ្ញាចំណាយថ្មី ឬសកម្មភាពថ្មី ដែលបម្រើឱ្យកម្មវិធីកែទម្រង់ថ្មីៗ ដែលមានលក្ខណៈកាន់តែស៊ីជម្រៅ ដើម្បីរួមចំណែកដល់ការអភិវឌ្ឍសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច និងទ្រទ្រង់វិស័យចន្ទល់ កំណើនសេដ្ឋកិច្ចដែលមានស្រាប់ និងបង្កើតវិស័យចន្ទល់កំណើនសេដ្ឋកិច្ចថ្មីៗ។ ដូចនេះ, ក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរ- ជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ព្រមទាំងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ (សម្រាប់មុខងារប្រគល់ មានភ្ជាប់លក្ខខណ្ឌក្នុងវិស័យសុខាភិបាល និងវិស័យអប់រំ) ត្រូវគ្រោងតាមគោលការណ៍នៃការកំណត់កញ្ចប់ថវិកា និងគណនាតម្រូវការចំណាយនៃជំពូកនីមួយៗ ដូចខាងក្រោម៖

- កំណត់ចំណាយជាប្រចាំ ហើយបង្កើតមូលដ្ឋានគណនាតម្រូវការចំណាយនេះ ឱ្យបានច្បាស់លាស់ ។

ចំណាយជាប្រចាំ គឺជាចំណាយដែលមានតម្រូវការជាប្រចាំជារៀងរាល់ឆ្នាំ ដែលរួមមាន៖ ចំណាយលើសម្ភារ ផ្គត់ផ្គង់ និងថែទាំជាប្រចាំ (ដូចជា៖ សម្ភារផ្គត់ផ្គង់ ថែទាំតូចតាចសម្រាប់ថែទាំអគារ ប្រាសាទ ផ្លូវថ្នល់ ស្ពាន លូ ប្រព័ន្ធ ធារាសាស្ត្រ រថយន្ត និងឧបករណ៍ប្រើប្រាស់ផ្សេងៗ) និងសម្ភារផ្គត់ផ្គង់រដ្ឋបាលជាប្រចាំ (ដូចជា សម្ភារ ការិយាល័យ ការបោះពុម្ព ការទិញឯកសារ សម្ភារបរិក្ខារប្រើប្រាស់ជាប្រចាំ ស្បៀងអាហារ និងឯកសណ្ឋាន សម្រាប់ក្រសួង-ស្ថាប័នមួយចំនួនដែលត្រូវការប្រើប្រាស់ជាប្រចាំ ព្រមទាំងចំណាយលើអគ្គិសនី ទឹក ប្រេងឥន្ធនៈ និងទូរស័ព្ទជាដើម)។ ប្រភេទចំណាយនេះ ត្រូវកំណត់ឱ្យបានច្បាស់លាស់ និងបង្កើតមូលដ្ឋានគណនាឱ្យបានត្រឹមត្រូវ និងសមស្រប ទៅតាមតម្រូវការជាក់ស្តែង ព្រមទាំងវិភាជទៅតាមអង្គភាពថវិកា នាយកដ្ឋាន ឬអង្គភាពជំនាញដែលអនុវត្តផ្ទាល់។

- កំណត់ចំណាយមិនប្រចាំ ដោយត្រូវមានគម្រោងច្បាស់លាស់បញ្ជាក់ពីតម្រូវការ និងប្រសិទ្ធភាពនៃ

ការប្រើប្រាស់ចំណាយមិនប្រចាំនេះ ព្រមទាំងមូលដ្ឋានគណនាតម្រូវការចំណាយនេះឱ្យច្បាស់លាស់។ ចំណាយ មិនជាប្រចាំ គឺជាចំណាយដែលមិនត្រូវការចំណាយជារៀងរាល់ឆ្នាំ រួមមាន៖ ចំណាយបំពាក់ឧបករណ៍ សម្ភារ ដឹកជញ្ជូន សម្ភារបរិក្ខារបច្ចេកទេស គ្រឿងសង្ហារឹម និងឧបករណ៍សម្ភារប្រើប្រាស់ផ្សេងៗ ដែលជាចំណាយមិន ត្រូវទិញប្រចាំឆ្នាំ ព្រមទាំងចំណាយសម្រាប់ការជួសជុល បោះពុម្ព កិច្ចប្រជុំ សិក្ខាសាលា និងបេសកកម្មមួយចំនួន ដែលមិនមែនជាសកម្មភាពជាប្រចាំឆ្នាំ។ ប្រភេទចំណាយនេះ ត្រូវមានគម្រោង និងពេលអនុវត្តច្បាស់លាស់សម្រាប់ ទាំងពេលខ្លី និងពេលវែង ព្រមទាំងមានមូលដ្ឋានគណនាតម្រូវការចំណាយត្រឹមត្រូវទៅតាមតម្រូវការជាក់ស្តែង។

- ក្រសួង-ស្ថាប័ននៅរដ្ឋបាលកណ្តាល៖ ត្រូវគ្រោងថវិកាទៅតាមទំហំពិភានចំណាយគោលឆ្នាំ ២០២៥

ប៉ុន្តែកញ្ចប់ថវិកាតាមពិភានចំណាយគោលនេះ នឹងមិនទទួលបានជាស្វ័យប្រវត្តិនោះទេ។ រាល់ការគ្រោងចំណាយ ទាំងអស់ ត្រូវភ្ជាប់ជាមួយនូវឯកសារពាក់ព័ន្ធ រួមមានការសិក្សា វិភាគ វាយតម្លៃ និងអំណះអំណាងត្រឹមត្រូវ និង ច្បាស់លាស់ ទើបអាចដាក់ជាកម្មវត្ថុនៃការពិចារណា និងពិភាក្សាចរចានៅពេលរៀបចំកញ្ចប់ថវិកាប្រចាំឆ្នាំបាន។ នេះមានន័យថា ពិភានចំណាយគោល គឺនៅតែជាកម្មវត្ថុសម្រាប់ការពិភាក្សានៅពេលចរចាថវិកា ដើម្បីបង្កើន ប្រសិទ្ធភាពនៃការវិភាជថវិកា ក៏ដូចជាដើម្បីសន្សំសំចៃថវិកាសម្រាប់បំពេញតម្រូវការចំណាយចាំបាច់ថ្មី។

- មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្តនៃក្រសួង-ស្ថាប័ន និងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ (សម្រាប់មុខងារប្រគល់

មានភ្ជាប់លក្ខខណ្ឌក្នុងវិស័យសុខាភិបាល)៖ ផ្អែកលើទំហំពិភានចំណាយគោលរួមដែលផ្តល់ជូនដល់មន្ទីរជំនាញ រាជធានី-ខេត្ត, សម្រាប់ឆ្នាំ ២០២៥ មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងរដ្ឋបាលរាជធានី-ខេត្តពាក់ព័ន្ធ ត្រូវគ្រោងថវិកា ចំណាយយ៉ាងច្រើនបំផុតស្មើនឹងកម្រិតអតិបរមានៃទំហំពិភានចំណាយគោល។ ក៏ប៉ុន្តែ កញ្ចប់ថវិកាតាមពិភាន ចំណាយគោលនេះ នឹងមិនទទួលបានជាស្វ័យប្រវត្តិទេ គឺតម្រូវឱ្យមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងរដ្ឋបាលរាជធានី- ខេត្តពាក់ព័ន្ធ ត្រូវផ្តល់ឯកសារពាក់ព័ន្ធដែលមានការសិក្សា វិភាគ វាយតម្លៃ និងអំណះអំណាងត្រឹមត្រូវ ដាក់លាក់ និងច្បាស់លាស់ ព្រោះការគ្រោងចំណាយត្រូវកាត់ចេញមុខចំណាយលើសកម្មភាពការងារដែលត្រូវបានបញ្ចប់ ពិសេសចំណាយមិនប្រចាំ ដើម្បីសន្សំសំចៃសម្រាប់បំពេញតម្រូវការសកម្មភាពថ្មីដែលចាំបាច់តាមគោលនយោបាយ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល។

- ដោយឡែក សម្រាប់មុខងារមានភ្ជាប់លក្ខខណ្ឌក្នុងវិស័យអប់រំ ការគ្រោងកញ្ចប់ថវិកាត្រូវអនុវត្តតាម

បទបញ្ញត្តិជាធរមាន សម្រាប់អនុវត្តមុខងារគ្រប់គ្រងការអប់រំកុមារតូច ការអប់រំបឋមសិក្សា និងការអប់រំក្រៅប្រព័ន្ធ និងសម្រាប់គាំទ្រផ្នែករដ្ឋបាលដល់ការអនុវត្តមុខងារអប់រំ យុវជន និងកីឡានៅរដ្ឋបាលក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ។





- គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលនៃក្រសួង-ស្ថាប័ននីមួយៗ ត្រូវបានផ្តល់កញ្ចប់ថវិកាឧបត្ថម្ភធន ប៉ុន្តែ កញ្ចប់ឧបត្ថម្ភធនដែលគ្រោងផ្តល់នេះមិនទទួលបានជាស្វ័យប្រវត្តិទេ គឺតម្រូវឱ្យគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាលនីមួយៗ ត្រូវផ្តល់ការពន្យល់ និងអំណះអំណាងត្រឹមត្រូវ និងច្បាស់លាស់នូវស្ថានភាពចំណូលផ្ទៃក្នុងរបស់គ្រឹះស្ថាន និង ម្យ៉ាងទៀត ក៏ត្រូវកាត់ចេញនូវទំហំចំណាយសម្រាប់សកម្មភាពដែលត្រូវបានបញ្ចប់ ជាពិសេសចំណាយមិនប្រចាំ ដើម្បីសន្សំសំចៃ ក៏ដូចជាសម្រាប់បំពេញតម្រូវការសកម្មភាពថ្មីដែលចាំបាច់។

- ចំពោះការបន្តអនុវត្តសកម្មភាពការងារកំពុងដំណើរការ ត្រូវគ្រោងចំណាយនៃកម្មវិធីនីមួយៗ ដោយ ផ្អែកលើបរិមាណធាតុចូលដែលធ្លាប់ប្រើក្នុងឆ្នាំ ២០២៣ កន្លងមក និងការប៉ាន់ស្មានអនុវត្តនៅក្នុងឆ្នាំ ២០២៤ នេះ និងដោយផ្អែកលើតម្លៃឯកតាជាក់ស្តែងលើទីផ្សារ ហើយចៀសវាងការបង្កើនបរិមាណធាតុចូលលើសពីតម្រូវការដែល ធ្លាប់មាន។ ទន្ទឹមនេះ, ត្រូវគ្រោងថវិកាប្រកបដោយលក្ខណៈគ្រឹះស្ថាន និងសន្សំសំចៃខ្ពស់ ពិសេសលើមុខសញ្ញា ទិញឧបករណ៍ សម្ភារបរិក្ខារទំនើប គ្រឿងសង្ហារឹមប្រណិត ការបោះពុម្ពប្រណិត សម្ភារការិយាល័យ ប្រេងឥន្ធនៈ ការទទួលភ្ញៀវអធិកអធម បេសកកម្មក្នុង និងក្រៅប្រទេស ព្រមទាំងសោហ៊ុយចំណាយជាអចិន្ត្រៃយ៍ ដូចជាសេវា ទូរគមនាគមន៍ អគ្គិសនី និងទឹក ជាដើម។ លើសពីនេះ, ត្រូវលុបបំបាត់ការខ្វះខាតចំណាយ ឬបំប្លែង ចំណាយ លើការរៀបចំកិច្ចប្រជុំ សិក្ខាសាលាថ្នាក់ជាតិ និងអន្តរជាតិ ការតាំងពិព័រណ៍។ កិច្ចប្រជុំពាក់ព័ន្ធនឹងអាស៊ាន គឺ អនុញ្ញាតសម្រាប់តែកិច្ចប្រជុំដែលត្រូវវេន, ចំពោះកិច្ចប្រជុំដែលមិនចំវេនគឺត្រូវសុំគោលការណ៍អនុញ្ញាតពីប្រមុខ រាជរដ្ឋាភិបាលជាមុនសិន។ ចំពោះកិច្ចប្រជុំ ឬសិក្ខាសាលាដែលគ្រោងក្នុងថវិកា ត្រូវបង្ហាញពីភាពចាំបាច់ និង ភាពសមរម្យនៃការរៀបចំទាំងក្នុងទំហំ និងតម្លៃ។

- ត្រូវពិនិត្យឡើងវិញ និងត្រូវកាត់ចេញនូវមុខចំណាយទាំងឡាយណាដែលមានតម្រូវការសម្រាប់តែ អនុវត្តក្នុងឆ្នាំ ២០២៤ ហើយលែងត្រូវការក្នុងឆ្នាំ ២០២៥ ឬសកម្មភាពការងារដែលនឹងត្រូវបញ្ចប់ក្នុងឆ្នាំ ២០២៤។ លើសពីនេះ, ត្រូវកាត់ចេញនូវទំហំចំណាយនៃសកម្មភាពការងារមួយចំនួនដែលត្រូវបានវាយតម្លៃថា លែងមាន សារៈសំខាន់ ដូចជា៖ សកម្មភាពចូលរួមតាំងពិព័រណ៍ពាណិជ្ជកម្ម និងពិព័រណ៍ទេសចរមួយចំនួនដែលលែងមាន ភាពចាំបាច់។ ក្នុងន័យនេះ, ថវិកាដែលកាត់ចេញពីមុខចំណាយ ឬសកម្មភាពការងារដែលត្រូវបានបញ្ចប់មិនមែន ជាកម្មវត្ថុនៃការវិភាគឡើងវិញជាស្វ័យប្រវត្តិនោះទេ លុះត្រាតែមានសកម្មភាពការងារចាំបាច់ថ្មី ឬគោលនយោបាយ ថ្មីដែលមានការសម្រេចច្បាស់លាស់ពីរាជរដ្ឋាភិបាលជាយថាហេតុ ដែលត្រូវអនុវត្ត និងដែលត្រូវបានលើកឡើង នៅក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាឆ្នាំ ២០២៥-២០២៧ និងមានយុត្តការណ៍អំពីភាពចាំបាច់ និងបន្ទាន់ ព្រមទាំង មានការពន្យល់ និងផ្តល់អំណះអំណាងច្បាស់លាស់ និងត្រឹមត្រូវ ដោយភ្ជាប់មកជាមួយនូវគម្រោងចំណាយលម្អិត ច្បាស់លាស់ ទើបចាត់ទុកជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យ និងពិភាក្សាអំពីលទ្ធភាពថវិកា។

- ចំពោះតម្រូវការចំណាយបន្ថែមលើសពីកញ្ចប់ថវិកា ដែលត្រូវបានកំណត់ជាពិភាគចំណាយគោល គឺត្រូវឆ្លងការចរចាកម្រិតថ្នាក់ដឹកនាំក្រសួង ឬក្នុងករណីចាំបាច់ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុនឹងស្នើសុំ ការសម្រេច ឬស្នើសុំការសម្រេចឡើងវិញពីប្រមុខរាជរដ្ឋាភិបាល បន្ទាប់ពីមានឯកសារទស្សនាទាន យុត្តការណ៍ស្តីពី គោលនយោបាយ និងកម្មវិធី ឬមុខសញ្ញាចំណាយ និងតម្លៃច្បាស់លាស់។

- សម្រាប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ដែលមានភារកិច្ចប្រមូលចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ ត្រូវរៀបចំដាក់ចេញវិធានការដាក់ស្តង់ដារបន្ថែមសម្រាប់ពង្រឹងការគ្រប់គ្រង និងការប្រមូលចំណូលព្រោះលទ្ធផល និងការបង្ហាញពីកិច្ចខិតខំក្នុងការប្រមូលចំណូល គឺជាកម្មវត្ថុនៃការវិនិច្ឆ័យ ឬការលើកទឹកចិត្តចំណាយ នៅក្នុងដំណាក់កាលចរចាកញ្ចប់ថវិកាប្រចាំឆ្នាំ។

- ត្រូវបង្កើនវិមជ្ឈការនៃការផ្ទេរចំណាយរដ្ឋបាលជាប្រចាំ និងសោហ៊ុយបេសកកម្មក្នុង និងក្រៅប្រទេសជាដើម ទៅឱ្យតាមអង្គភាពថវិកាឱ្យបានច្រើនក្នុងកម្រិតអតិបរមា។

- ដើម្បីអនុវត្តផែនការសកម្មភាពនៃយុទ្ធសាស្ត្រនានារបស់រាជរដ្ឋាភិបាលដែលបានដាក់ចេញ ក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធត្រូវរៀបចំផែនការសកម្មភាពការងារទៅតាមកម្មវិធី និងលើកសំណើសុំថវិកាក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃកញ្ចប់ថវិការួមប្រចាំឆ្នាំរបស់ក្រសួង-ស្ថាប័ននីមួយៗ។ ទន្ទឹមនេះ, ក្រសួង-ស្ថាប័ននីមួយៗ ត្រូវគិតគូរពិចារណាដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងគម្រោងថវិកានៃបណ្តាអាទិភាពបន្ត និងកាត់បន្ថយការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដូចមានចែងនៅក្នុងផែនការស្តីពីការចូលរួមចំណែករបស់ជាតិ ដើម្បីអនុវត្តអនុសញ្ញាក្របខ័ណ្ឌសហប្រជាជាតិស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ (២០២០) និងយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍រយៈពេលវែងប្រកបដោយអព្យាក្រឹតកាបូន។ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុនឹងពិនិត្យ និងវិភាគថវិកាជូនក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ តាមលទ្ធភាពថវិកាដាក់ស្តង់ដារ។

- ក្រសួង-ស្ថាប័នត្រូវពិនិត្យលទ្ធភាពនៃការផ្ទេរធនធានថវិកាពីកម្មវិធីមួយទៅកម្មវិធីមួយទៀត ឬពីអង្គភាពថវិកាមួយទៅអង្គភាពថវិកាមួយទៀតនៅផ្ទៃក្នុងក្រសួង-ស្ថាប័ននីមួយៗឱ្យអស់លទ្ធភាព ព្រមជាមួយនឹងការឆ្លើងថ្លែងតុល្យភាពនៃការបែងចែកធនធាន និងសិទ្ធិអំណាចទៅតាម និងរវាងអង្គភាពថវិកានីមួយៗ ក្នុងក្របខ័ណ្ឌពិធានកញ្ចប់ថវិកាដែលបានកំណត់ និងត្រូវចៀសវាងការបំប៉ោងចំណាយ ដោយមូលហេតុនៃការអនុវត្តថវិកាកម្មវិធី។

- ជាមួយគ្នានេះដែរ ដើម្បីបង្កើនប្រសិទ្ធភាពចំណាយនៅដំណាក់កាលរៀបចំ និងចរចាថវិកា ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យកាត់ចេញនូវថវិកាប្រភេទចំណាយមិនជាប្រចាំផ្ទៃក្នុងក្រសួង-ស្ថាប័នមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ព្រមទាំងរដ្ឋបាលរាជធានី-ខេត្ត (សម្រាប់មុខងារប្រគល់មានភ្ជាប់លក្ខខណ្ឌក្នុងវិស័យសុខាភិបាល)។ ទំហំថវិកាដែលនៅសល់ក្នុងក្របខ័ណ្ឌពិធាននេះ អាចជាកម្មវត្ថុនៃការវិភាគសម្រាប់កែលម្អ ឬបង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃកម្មវិធីដែលមានស្រាប់ ឬសម្រាប់កម្មវិធីបម្រើឱ្យគោលនយោបាយថ្មីនៅក្នុងក្រសួង-ស្ថាប័នដដែល ឬទៅក្រសួង-ស្ថាប័នមួយទៀត ឬពីមន្ទីរជំនាញមួយ ទៅមន្ទីរជំនាញមួយទៀតនៃក្រសួង-ស្ថាប័នតែមួយ ក៏ដូចជាពីមន្ទីរនៃរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិមួយ ទៅមន្ទីរនៃរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិមួយទៀតក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃវិស័យចំណាយតែមួយ។

គ-ចំណាយមូលធនសម្រាប់គម្រោងវិនិយោគផ្ទាល់ដោយហិរញ្ញប្បទានថវិកាថ្នាក់ជាតិ (ជំពូក ២១) និងចំណាយជួសជុលនិងថែទាំផ្លូវថ្នល់ និងធារាសាស្ត្រ (ជំពូក ៦១) ត្រូវបន្តអនុវត្តតាមនីតិវិធីដែលបាននិងកំពុងអនុវត្តជាធរមាន និងស្របតាមគោលការណ៍ដូចខាងក្រោម៖

- ក្នុងចំណោមក្រសួងទាំង ១១ ក្នុងនោះក្រសួងចំនួន ៧ រួមមាន៖ ក្រសួងសាធារណការនិងដឹកជញ្ជូន, ក្រសួងធនធានទឹកនិងឧតុនិយម, ក្រសួងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ, ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា, ក្រសួងសុខាភិបាល, ក្រសួងមហាផ្ទៃ និងក្រសួងការងារនិងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ ត្រូវធ្វើសមាហរណកម្មគម្រោងចំណាយវិនិយោគជាមួយនឹងគម្រោងចំណាយចរន្តនៅកម្រិតកម្មវិធី និងអនុកម្មវិធី។ ក្រសួងទាំង ៧ នេះ ត្រូវរៀបចំបញ្ជីគម្រោង



អាទិភាពប្រចាំឆ្នាំឱ្យបានទាន់ពេល ដើម្បីស្នើសុំការសម្រេចពីប្រមុខរាជរដ្ឋាភិបាលជាមុន សម្រាប់ជាមូលដ្ឋាននៃការរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំ។ ចំពោះក្រសួង ៤ ទៀតមានដូចជា ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ, ក្រសួងប្រៃសណីយ៍និងទូរគមនាគមន៍, ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ, និងក្រសួងឧស្សាហកម្ម វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍ ក៏ត្រូវចាប់ផ្តើមសាកល្បងធ្វើសមាហរណកម្មគម្រោងចំណាយវិនិយោគជាមួយនឹងគម្រោងចំណាយចរន្ត នៅកម្រិតកម្មវិធី និងអនុកម្មវិធីផងដែរ។ ចំពោះការកំណត់អាទិភាព និងជ្រើសរើសគម្រោងដែលក្រសួងនីមួយៗបានស្នើឡើង គឺជាកម្មវត្ថុនៃការពិនិត្យពិភាក្សាតាមយន្តការគណៈកម្មការ ឬក្រុមការងារអន្តរក្រសួងដោយផ្អែកទៅតាមអាទិភាពគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងគោលការណ៍កំណត់អាទិភាពគម្រោងដែលមានចែងនៅក្នុងសារាចរនេះ សម្រាប់ជាមូលដ្ឋានស្នើសុំការពិនិត្យនិងសម្រេចពីប្រមុខរាជរដ្ឋាភិបាល។

- សម្រាប់ក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត ដើម្បីទទួលបានថវិកាពីកញ្ចប់ថវិកាមិនទាន់បែងចែករបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ត្រូវសិក្សានិងលើកគម្រោងក្នុងកម្រិតទំហំថវិកាសមស្រប ដើម្បីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ពិនិត្យនិងរៀបចំអាទិភាពរូបនីយកម្មគម្រោង គោរពស្នើសុំការសម្រេចដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់របស់ប្រមុខរាជរដ្ឋាភិបាល តាមលទ្ធភាពថវិកាប្រចាំឆ្នាំ។ គម្រោងវិនិយោគដែលអាចស្នើឡើងដើម្បីពិភាក្សា ត្រូវបំពេញតាមគោលការណ៍ និងលក្ខខណ្ឌតម្រូវដែលមានកំណត់នៅក្នុងអនុក្រឹត្យស្តីពីការគ្រប់គ្រងការវិនិយោគសាធារណៈ និងបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធ។

- ការគ្រោងចំណាយសម្រាប់គម្រោងវិនិយោគសាធារណៈ និងគម្រោងថែទាំហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសាធារណៈ (ផ្លូវថ្នល់ និងធារាសាស្ត្រ) ត្រូវបន្តអនុវត្តតាមគោលការណ៍កំណត់អាទិភាពសំខាន់ៗ ដូចខាងក្រោម៖

**• វិស័យផ្លូវថ្នល់**

- ✓ អាទិភាពទី ១៖ គម្រោងថែទាំ ជួសជុល ស្តារ និងលើកកម្រិតគុណភាពហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធផ្លូវថ្នល់ដែលមានស្រាប់ តាមសមត្ថកិច្ចទទួលខុសត្រូវរៀងៗខ្លួន ដើម្បីថែរក្សាសមិទ្ធផលឱ្យមានចីរភាព ធានាប្រសិទ្ធភាពក្នុងការប្រើប្រាស់ និងទ្រទ្រង់កំណើន សេដ្ឋកិច្ច។
- ✓ អាទិភាពទី ២៖ គម្រោងថ្មីដែលមានការសម្រេចពី ប្រមុខរាជរដ្ឋាភិបាល។
- ✓ អាទិភាពទី ៣៖ គម្រោងពហុឆ្នាំដែលត្រូវសាងសង់បន្ត ឬបញ្ចប់។ ក្នុងករណីចាំបាច់ ត្រូវពិនិត្យវាយតម្លៃឡើងវិញនូវប្រសិទ្ធភាព និងអត្ថប្រយោជន៍នៃគម្រោង។
- ✓ អាទិភាពទី ៤៖ គម្រោងថ្មីដែលមានការសិក្សាច្បាស់លាស់ និងមានផលប្រយោជន៍ផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច សង្គម និងនយោបាយ។

**• វិស័យធារាសាស្ត្រ**

- ✓ អាទិភាពទី ១៖ គម្រោងថែទាំ ជួសជុល ស្តារ និងលើកកម្រិតគុណភាពហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រដែលមានស្រាប់ ដើម្បីថែរក្សាសមិទ្ធផលឱ្យមានចីរភាព, ធានាប្រសិទ្ធភាពក្នុងការប្រើប្រាស់ និងទ្រទ្រង់កំណើនសេដ្ឋកិច្ច។
- ✓ អាទិភាពទី ២៖ គម្រោងពហុឆ្នាំដែលត្រូវសាងសង់បន្ត ឬបញ្ចប់ ដើម្បីបង្កប់ប្រសិទ្ធភាពសេដ្ឋកិច្ច សង្គម។
- ✓ អាទិភាពទី ៣៖ គម្រោងថ្មីដែលមានការសិក្សាច្បាស់លាស់ និងមានផលប្រយោជន៍ផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច សង្គម និងនយោបាយ។

**• វិស័យអប់រំ**

- ✓ អាទិភាពទី ១៖ គម្រោងដែលមានការសម្រេចច្បាស់លាស់ពីប្រមុខរាជរដ្ឋាភិបាល។

១

- ✓ អាទិភាពទី ២៖ គម្រោងសាងសង់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធអប់រំ ដែលគាំទ្រដល់ការអនុវត្តវិធានការគន្លឹះរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក៏ដូចជាការកែលម្អការលើកកម្ពស់វិស័យអប់រំ ជាពិសេសសាងសង់អគារសិក្សា ដោយឈរលើមូលដ្ឋាននៃការសិក្សា និងវាយតម្លៃច្បាស់លាស់អំពីតម្រូវការជាអាទិភាព។

▪ វិស័យសុខាភិបាល

- ✓ អាទិភាពទី ១៖ គម្រោងជួសជុល សាងសង់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធមូលដ្ឋានសុខាភិបាល និងបរិក្ខារពេទ្យ ដើម្បីថែរក្សាសមិទ្ធផលឱ្យមានចីរភាព និងធានាប្រសិទ្ធភាពក្នុងការប្រើប្រាស់។
- ✓ អាទិភាពទី ២៖ គម្រោងសាងសង់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធមូលដ្ឋានសុខាភិបាល ជាពិសេសការសាងសង់មន្ទីរពេទ្យ, មណ្ឌលសុខភាព និងការបំពាក់បរិក្ខារពេទ្យតាមមូលដ្ឋានសុខាភិបាលសំដៅគាំទ្រការអនុវត្តផែនការគន្លឹះរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក៏ដូចជាការកែលម្អការលើកកម្ពស់វិស័យសុខាភិបាល ដោយឈរលើមូលដ្ឋាននៃការសិក្សា និងវាយតម្លៃច្បាស់លាស់អំពីតម្រូវការជាអាទិភាព។

▪ វិស័យសន្តិសុខ និងសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ

- ✓ អាទិភាពទី ១៖ គម្រោងស្ថាបនាប៉ូស្តិ៍នគរបាលរដ្ឋបាលឃុំ-សង្កាត់។
- ✓ អាទិភាពទី ២៖ គម្រោងស្ថាបនាប៉ូស្តិ៍នគរបាលការពារព្រំដែន។
- ✓ អាទិភាពទី ៣៖ គម្រោងជួសជុលនិងស្ថាបនាពន្ធនាគារ។

▪ វិស័យការងារនិងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ

- ✓ អាទិភាពទី ១៖ គម្រោងពហុឆ្នាំដែលត្រូវសាងសង់បន្ត ឬបញ្ចប់ ដើម្បីបង្រួបប្រសិទ្ធភាពសេដ្ឋកិច្ច សង្គម។
- ✓ អាទិភាពទី ២៖ គម្រោងថ្មីដែលមានការសិក្សាច្បាស់លាស់ និងមានផលប្រយោជន៍ចំពោះវិស័យការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈច្បាស់លាស់។

យ-ចំណាយមូលធនវិនិយោគដោយហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការដោយដៃគូអភិវឌ្ឍ៖ ក្រសួង-ស្ថាប័នចំនួន ១០ ដែលនឹងទទួលបាននូវការវិភាជថវិកាជំពូក ២១ (គម្រោងវិនិយោគផ្ទាល់) និងថវិកាជំពូក ៦១ (ការជួសជុល និងថែទាំ) ព្រមទាំងក្រសួង-ស្ថាប័នដទៃទៀត ដែលបាននិងកំពុងទទួលបានហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ ឬគ្រោងនឹងទទួលបានហិរញ្ញប្បទាន ស្របតាមកម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈបីឆ្នាំរំកិល (២០២៥-២០២៧) ត្រូវគ្រោងឱ្យបានត្រឹមត្រូវទៅតាមកិច្ចព្រមព្រៀង ឬអនុស្សាវរណៈនៃការយោគយល់គ្នា ឬការសន្យាតាមរយៈយន្តការផ្សេងៗ។

៣៥-ការរៀបចំផែនការលទ្ធកម្មប្រចាំឆ្នាំ៖ ក្នុងគោលបំណងលើកកម្ពស់គុណភាពនៃការរៀបចំផែនការលទ្ធកម្ម និងអនុលោមភាពនៃការអនុវត្តផែនការលទ្ធកម្មប្រចាំឆ្នាំ ដើម្បីធានាឱ្យការរៀបចំថវិកាប្រចាំឆ្នាំកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព ហើយជាពិសេសធានាឱ្យថវិកាអាចអនុវត្តបានភ្លាមចាប់ពីខែ មករា នៃឆ្នាំសារពើពន្ធ គ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័នមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ព្រមទាំងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ (សម្រាប់មុខងារប្រគល់មានភ្ជាប់លក្ខខណ្ឌក្នុងវិស័យសុខាភិបាល) ត្រូវរៀបចំផែនការលទ្ធកម្មប្រចាំឆ្នាំសម្រាប់មុខចំណាយដែល

ត្រូវអនុវត្តនីតិវិធីលទ្ធកម្ម ដោយផ្អែកលើកញ្ចប់ថវិកាដែលគ្រោងស្នើសុំមកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ។ ដូច្នោះ, ក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ព្រមទាំងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ (សម្រាប់មុខងារប្រគល់មានភ្ជាប់លក្ខខណ្ឌក្នុងវិស័យសុខាភិបាល) ត្រូវភ្ជាប់ផែនការលទ្ធកម្មមកជាមួយនឹងសំណើ គម្រោងថវិកាឆ្នាំ ២០២៥ របស់ខ្លួនចំនួនពីរច្បាប់ (១ ច្បាប់បញ្ជូនទៅអគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា និង ១ ច្បាប់ទៀត បញ្ជូនទៅអគ្គនាយកដ្ឋានលទ្ធកម្មសាធារណៈនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ) សម្រាប់ការប្រជុំពិភាក្សាកម្រិត បច្ចេកទេស និងការចរចាកញ្ចប់ថវិកាកម្រិតថ្នាក់ដឹកនាំក្រសួង។ គោលការណ៍ និងនីតិវិធីនៃការរៀបចំផែនការ លទ្ធកម្ម ត្រូវអនុលោមតាមបទប្បញ្ញត្តិដូចមានចែងក្នុងប្រកាសលេខ ៨៥១ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៧ ស្តីពីការរៀបចំផែនការលទ្ធកម្ម។

បន្ទាប់មក, ផ្អែកលើស្មារតី និងលទ្ធផលនៃការចរចាកញ្ចប់ថវិកា ក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ព្រមទាំងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ (សម្រាប់មុខងារប្រគល់មានភ្ជាប់លក្ខខណ្ឌ ក្នុងវិស័យសុខាភិបាល) ត្រូវកែសម្រួលសេចក្តីព្រាងផែនការលទ្ធកម្មប្រចាំឆ្នាំឱ្យមានសង្គតិភាពជាមួយនឹងកញ្ចប់ ថវិកាដែលទទួលបាននៅក្នុងកិច្ចប្រជុំចរចាថវិកាកម្រិតថ្នាក់ដឹកនាំក្រសួង រួចបញ្ជូនសេចក្តីព្រាងផែនការលទ្ធកម្ម ប្រចាំឆ្នាំដែលបានកែសម្រួលរួចនេះ មកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ យ៉ាងយូរបំផុតត្រឹមសប្តាហ៍ទី ៣ ខែ វិច្ឆិកា ដើម្បីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុមានពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ពិនិត្យ និងអនុម័តឱ្យបានមុនថ្ងៃទី ៣១ ខែ ធ្នូ មុនឆ្នាំអនុវត្តថវិកា។

**៣៦-ការរៀបចំផែនការឥណទានរដ្ឋទេយ្យបុរេប្រទាន៖** ត្រូវធ្វើឡើងដំណាលគ្នានឹងការរៀបចំគម្រោង ផែនការលទ្ធកម្មប្រចាំឆ្នាំ សម្រាប់ពិនិត្យនិងពិភាក្សាក្នុងកិច្ចប្រជុំការពារគម្រោងថវិកាប្រចាំឆ្នាំ។ ក្នុងអំឡុងពេល ប្រជុំការពារគម្រោងថវិកា មិនតម្រូវឱ្យពិនិត្យមើលលម្អិតលើតារាងឧបសម្ព័ន្ធរដ្ឋទេយ្យបុរេប្រទានទេ ប៉ុន្តែក្រសួង- ស្ថាប័ន, មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ព្រមទាំងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ (សម្រាប់ មុខងារប្រគល់មានភ្ជាប់លក្ខខណ្ឌក្នុងវិស័យសុខាភិបាល) ត្រូវធានាថា ឥណទានថវិកាដែលត្រូវយកមករៀបចំ តារាងឧបសម្ព័ន្ធរដ្ឋទេយ្យបុរេប្រទាន មិនត្រូវត្រួតគ្នានឹងឥណទានថវិកា ដែលត្រូវបានគ្រោងទុកអនុវត្តកិច្ចលទ្ធកម្ម សាធារណៈ តាមនីតិវិធីទូទាត់ត្រង់ និងនីតិវិធីចំណាយផ្សេងទៀតទេ។

**៣៧-ការផ្តល់របាយការណ៍សមិទ្ធកម្ម៖** ក្រសួង-ស្ថាប័ន, មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈ រដ្ឋបាល ព្រមទាំងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ (សម្រាប់មុខងារប្រគល់មានភ្ជាប់លក្ខខណ្ឌក្នុងវិស័យសុខាភិបាល និង វិស័យអប់រំ) ដែលអនុវត្តថវិកាកម្មវិធី ត្រូវតែផ្តល់របាយការណ៍សមិទ្ធកម្មនៃការអនុវត្តថវិកាកម្មវិធីឆ្នាំ ២០២៣ មកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ (អគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា) ដើម្បីត្រួតពិនិត្យ តាមដាន និងវាយតម្លៃការអនុវត្ត ហើយក៏ជាកម្មវត្ថុសម្រាប់ការលើកទឹកចិត្ត ឬការកាត់បន្ថយគម្រោងចំណាយឆ្នាំ ២០២៥ ផងដែរ។ នៅពេល ពិភាក្សា និងចរចាថវិកា ក្រសួង-ស្ថាប័ននីមួយៗត្រូវតែរៀបចំជាបទបង្ហាញអំពីរបាយការណ៍សមិទ្ធកម្មឆ្នាំ ២០២៣ របាយការណ៍សមិទ្ធកម្មពាក់កណ្តាលឆ្នាំ ២០២៤ និងការគ្រោងលទ្ធផលរំពឹងទុកសម្រាប់ឆ្នាំ ២០២៥។

ទន្ទឹមគ្នានេះ, សម្រាប់ការអនុវត្តសាកល្បងថវិកាសមិទ្ធកម្ម និងស្របតាមគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការរៀបចំ ថវិកាសមិទ្ធកម្ម, គ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន ត្រូវចាប់ផ្តើមរៀបចំរបាយការណ៍ចំណាយបន្ទុកបុគ្គលិកដោយបែងចែកទៅ តាមកម្មវិធីនីមួយៗ ទៅតាមទម្រង់តារាងលេខ ១១ ដូចមានភ្ជាប់ជូន ដោយយកឆ្នាំនៃការអនុវត្តថវិកា ១ ឆ្នាំមុន (ឆ្នាំ N-1) ជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ការរៀបចំ។



៣៨-ការបម្រែបម្រួលនៃការគ្រោងថវិកាតាមកម្មវិធី៖ ផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃច្បាប់ថវិកាឆ្នាំ ២០២៤ ដែលកំពុងអនុវត្ត, ក្នុងការរៀបចំថវិកាឆ្នាំ ២០២៥, ក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ព្រមទាំងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិពាក់ព័ន្ធ អាចពិនិត្យផងដែរទៅដល់បម្រែបម្រួលនៃថវិកាក្នុងអំឡុងពេលអនុវត្តដែលទាក់ទងទៅនឹងបណ្តាមូលហេតុដូចខាងក្រោម៖

- ចលនាឥណទានដែលបានធ្វើឡើងក្នុងឆ្នាំកំពុងអនុវត្ត ដូចជាការបង្វែរឥណទានថវិកាផ្ទៃក្នុងជំពូក ឬពីជំពូកមួយទៅជំពូកមួយទៀតផ្ទៃក្នុង ឬពីកម្មវិធី អនុកម្មវិធី ចង្កោមសកម្មភាពមួយទៅកម្មវិធី អនុកម្មវិធី ចង្កោមសកម្មភាពមួយទៀត ដែលធ្វើឱ្យឥណទានដើមឆ្នាំរបស់ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត ព្រមទាំងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិពាក់ព័ន្ធ មានការប្រែប្រួល,
- ការផ្ទេរឥណទានថវិកាបន្ថែមសម្រាប់ផលប្រយោជន៍របស់ក្រសួង-ស្ថាប័ន និង មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត ព្រមទាំងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិពាក់ព័ន្ធ។

៣៩-អនុវត្តតាមប្រកាសលេខ ៣៥៤ សហវ.ប្រក ចុះថ្ងៃទី ៩ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០២២ ស្តីពីការដាក់ឱ្យអនុវត្តគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីកិច្ចបញ្ជីការគណនេយ្យនៃទ្រព្យសកម្មរយៈពេលវែង, នៅឆ្នាំ ២០២៤ នេះ, ក្រសួង-ស្ថាប័នចំនួន ៤ រួមមាន៖ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ, ក្រសួងមហាផ្ទៃ (ផ្នែកសន្តិសុខសាធារណៈ), ក្រសួងសុខាភិបាល និងក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ត្រូវបានជ្រើសរើសឱ្យអនុវត្តសាកល្បងនូវគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីកិច្ចបញ្ជីកាតណនេយ្យនៃទ្រព្យសកម្មរយៈពេលវែង។ សម្រាប់ការគ្រោងថវិកាឆ្នាំ ២០២៥, ក្រសួង-ស្ថាប័នចំនួន ១០ រួមមាន៖ ក្រសួងធម្មការ និងសាសនា, ក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ, ក្រសួងកិច្ចការនារី, ក្រសួងវៃ និងថាមពល, ក្រសួងទេសចរណ៍, ក្រសួងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ, រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានអាកាសចរស៊ីវិល, ក្រសួងការពារជាតិ, ក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា និងគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ត្រូវបានជ្រើសរើសបន្ថែមសម្រាប់ការអនុវត្តគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីកិច្ចបញ្ជីកាតណនេយ្យនៃទ្រព្យសកម្មរយៈពេលវែង ដោយតម្រូវឱ្យផ្លាស់ប្តូរការគ្រោងថវិការបស់ខ្លួនលើមុខចំណាយជាសារវន្តមួយចំនួន ( ១. ចំណាយទិញរថយន្ត និងចំណាយទិញទោចក្រយានយន្ត ) ដែលមានចរិតជាចំណាយមូលធន ដោយប្តូរពីការគ្រោងក្នុងជំពូក ៦០ និងជំពូក ៦១ នៃថវិកាចំណាយចរន្ត ទៅគ្រោងក្នុងជំពូក ២០, ជំពូក ២១ ឬជំពូក ២៣ នៃចំណាយមូលធនវិញ ស្របតាមវិធីសាស្ត្រដែលមានចែងលម្អិតក្នុងគោលការណ៍ណែនាំនេះ។

៤០-ក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ព្រមទាំងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិពាក់ព័ន្ធ ត្រូវពង្រឹងគុណភាពក្រុមការងារថវិការបស់ខ្លួន និងត្រូវផ្តល់កិច្ចសហការគ្នាទៅវិញទៅមកជាប្រចាំឱ្យបានពេញលេញក្នុងកម្រិតបច្ចេកទេស ជាមួយក្រុមការងារថវិកានៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ (អគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា) សំដៅបង្កើនប្រសិទ្ធភាព និងភាពទាន់ពេលវេលានៃការរៀបចំថវិកាប្រចាំឆ្នាំរបស់ក្រសួង-ស្ថាប័ននីមួយៗ។

**៤.៣- ការវិភាគនៃការរៀបចំគម្រោងចំណូល-ចំណាយថវិកាឆ្នាំ ២០២៥**

៤១-រាជរដ្ឋាភិបាលមានកាតព្វកិច្ចរៀបចំឱ្យបានទាន់ពេលវេលានូវសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០២៥។ ក្នុងកិច្ចដំណើរការនេះ, ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ជាសេនាធិការរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលត្រូវដឹកនាំការរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ ២០២៥ នេះ ដើម្បីសេចក្តីព្រាងច្បាប់នេះ និងសំណុំឯកសារពាក់ព័ន្ធ ត្រូវបានអនុម័ត និងប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រម ឱ្យបានចប់សព្វគ្រប់យ៉ាងយូរត្រឹមថ្ងៃទី ៣១ ខែ ធ្នូ ស្របតាម មាត្រា ៥១ នៃច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុថ្មី។ ដូចនេះ, ឯកសារផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាឆ្នាំ ២០២៥-២០២៧ និងគម្រោងចំណូល-ចំណាយថវិកាឆ្នាំ ២០២៥ ដែលក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និង



គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ព្រមទាំងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិពាក់ព័ន្ធ បានដាក់ជូនមកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិង ហិរញ្ញវត្ថុ គឺជាមូលដ្ឋានចាំបាច់មិនអាចខ្វះបានសម្រាប់ការចរចាថវិកាទាំងកម្រិតបច្ចេកទេស និងការចរចាថវិកា កម្រិតថ្នាក់ដឹកនាំក្រសួង ដើម្បីធ្វើយុត្តិកម្មកញ្ចប់ថវិការបស់ខ្លួន។

ក្នុងន័យនេះ, ក្នុងករណីដែលក្រសួង-ស្ថាប័ន ឬមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ឬរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិពាក់ព័ន្ធណាមួយមិនបានបំពេញ និងផ្តល់ព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ទៅតាមគោលការណ៍ និង តារាងគំរូ ដែលភ្ជាប់ជាមួយសារាចរនេះ នោះក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុត្រូវជូនព័ត៌មានទៅក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត ឬរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិពាក់ព័ន្ធនោះឱ្យបានទាន់ពេល ដើម្បីធ្វើការបំពេញបន្ថែម ហើយប្រសិនបើនៅតែមិនអាចបំពេញបានទេនោះ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុមានសិទ្ធិគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការយក មូលដ្ឋាននៃកម្រិតពិភានចំណាយគោល ដោយប្រើគោលការណ៍កំណត់កញ្ចប់តាមជំពូកខាងលើ សម្រាប់កំណត់ គម្រោងថវិការបស់ក្រសួង-ស្ថាប័ន ឬមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត ឬរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិពាក់ព័ន្ធនោះ ដើម្បីជា មូលដ្ឋានសម្រាប់ការរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០២៥ ឱ្យបានទាន់ពេលវេលា និងគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ។

**៥- សេចក្តីសន្និដ្ឋាន**

៤២-ខ្លឹមសារនៃសារាចរនេះ បានកំណត់ក្របខ័ណ្ឌ និងវិធានការ ព្រមទាំងគោលការណ៍ និងបច្ចេកទេសក្នុង ការគ្រោងចំណូល និងចំណាយចាំបាច់សម្រាប់ជាមូលដ្ឋានដល់ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និង គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ព្រមទាំងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិពាក់ព័ន្ធ រៀបចំផែនការសកម្មភាពការងារប្រចាំឆ្នាំ របស់ខ្លួន សំដៅធានាសម្រេចឱ្យបានជោគជ័យនូវគោលបំណងគោលនយោបាយ និងកម្មវិធី ដើម្បីរួមចំណែកសម្រេច ឱ្យបានគោលនយោបាយរួមរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។ ទន្ទឹមនេះ, ក្នុងបរិការណ៍ដែលសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាបាននិងកំពុង ហ៊ុមព័ទ្ធដោយហានិភ័យ និងភាពមិនប្រាកដប្រជាខ្ពស់, ដោយសារកំណើនថមថយនៃសេដ្ឋកិច្ចសកលនិងចិន ការបន្តរឹតបន្តឹងគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុសកល ភាពតានតឹងនៃកត្តាកូមិសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ចដែលអាចបន្ទុះបង្អាក់ ដល់ច្រវាក់ផ្គត់ផ្គង់សកល និងនាំទៅដល់ការកើនឡើងនិយ្យជាអន្តរជាតិ ការបែកខ្ញែកកូមិសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ចនិង ពាណិជ្ជកម្ម និងផលប៉ះពាល់កាន់តែធ្ងន់ធ្ងរពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងគ្រោះធម្មជាតិ, រាជរដ្ឋាភិបាល បានដាក់ចេញនូវគោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ និងវិធានការចាំបាច់និងបន្ទាន់នានាក្នុងគោលដៅលើក កម្ពស់ការកសាង មូលដ្ឋានគ្រឹះសេដ្ឋកិច្ច ក៏ដូចជាពង្រឹង និងពង្រីកសសរស្តម្ភសេដ្ឋកិច្ចជាតិឱ្យមានជីវភាព ភាពចម្រុះ ភាពរឹងមាំ និង ភាពធន់។

៤៣-ទោះជាយ៉ាងណាក្តី, ដើម្បីឱ្យគោលដៅទាំងឡាយដែលបានដាក់ចេញក្នុងសារាចរនេះ អាចអនុវត្ត សម្រេចបានជោគជ័យ ថ្នាក់ដឹកនាំគ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងមន្ទីររាជការគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ចាំបាច់ត្រូវខិតខំថែមទៀត ប្រកបដោយឆន្ទៈប្តេជ្ញាចំ ជាពិសេសត្រូវតែផ្លាស់ប្តូរឥរិយាបថ និងផ្គត់ផ្គង់និងក្នុងការរៀបចំថវិកា ដោយខិតខំ គោរពឱ្យបានខ្ជាប់ខ្ជួនតាមក្របខ័ណ្ឌ ព្រមទាំងគោលការណ៍ និងបច្ចេកទេសទាំងឡាយ ទាំងផ្នែកចំណូល និងផ្នែកចំណាយ ដែលកំណត់ដោយសារាចរនេះ។ ទន្ទឹមនេះ, គ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន និងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ពាក់ព័ន្ធ ត្រូវបន្តជំរុញការលើកកម្ពស់អភិបាលកិច្ចល្អក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ដើម្បីមិនត្រឹមតែអាចបង្កើន សក្តានុពលនៃតួនាទីរបស់ថវិកា ឱ្យទៅជាឧបករណ៍សម្រាប់អនុវត្តគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលប៉ុណ្ណោះទេ ថែមទាំងអាចធ្វើជាចន្លងជំរើងមាំសម្រាប់ទ្រទ្រង់ដល់ការដ្ឋានកម្មវិធីកែទម្រង់ដទៃទៀត ដើម្បីបង្កើនភាពស័ក្តិសិទ្ធិ និងប្រសិទ្ធភាពនៃការផ្តល់សេវាសាធារណៈជូនប្រជាពលរដ្ឋផងដែរ។



៤៤-ពេលទទួលបានសារពនេះ គ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈ រដ្ឋបាល ព្រមទាំងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិពាក់ព័ន្ធ ត្រូវរៀបចំជាការប្រញាប់នូវ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាសម្រាប់ ឆ្នាំ ២០២៥-២០២៧ ដែលមានវិសាលភាពគ្របដណ្តប់ទាំងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិការបស់មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត របស់គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល និងរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិពាក់ព័ន្ធ (សម្រាប់មុខងារប្រគល់មានភ្ជាប់ លក្ខខណ្ឌក្នុងវិស័យសុខាភិបាល និងវិស័យអប់រំ), និងគម្រោងចំណូល-ចំណាយថវិការបស់ខ្លួនសម្រាប់ការ- គ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០២៥ ទៅតាមតារាងតម្រូវដែលភ្ជាប់មកជាមួយនេះ និងផ្ញើមកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ (អគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា) ចំនួនពីរច្បាប់យ៉ាងយូរបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី ១៨ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០២៤ ជាក់ហិត ដើម្បីមានពេល គ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ការពិភាក្សាថវិកាមេត្របច្ចេកទេស និងអាចចាប់ផ្តើមដំណើរការចេញថវិកាមេត្រប្រាក់ដឹកនាំ ក្រសួង-ស្ថាប័នបានទាន់ពេលកំណត់។ ក្នុងការអនុវត្តសារពនេះ, ប្រសិនបើក្រសួង-ស្ថាប័ន មន្ទីរជំនាញ រាជធានី-ខេត្ត និងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល ព្រមទាំងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិពាក់ព័ន្ធ មានចំណុចណាមួយមិន ច្បាស់លាស់ខាងផ្នែកបច្ចេកទេស ត្រូវទាក់ទងជាបន្ទាន់មកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ (អគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា)។

ថ្ងៃចន្ទ ៦ កើត ខែ តិសាខ ឆ្នាំរោង ឆស័ក ព.ស.២៥៦៧  
 រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៣ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០២៤ ។



**សម្តេចមហាបវរធិបតី ហ៊ុន ម៉ាណែត**

**កន្លែងទទួល៖**

- ក្រសួងព្រះបរមរាជវាំង
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានព្រឹទ្ធសភា
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋសភា
- ឧទ្ធរណ៍យសម្តេចធិបតីនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- ឧទ្ធរណ៍យឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- គ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន
- គ្រប់គ្រឹះស្ថានសាធារណៈរដ្ឋបាល
- គ្រប់អភិបាលនៃគណៈអភិបាលរាជធានី-ខេត្ត
- គ្រប់មន្ទីរជំនាញរាជធានី-ខេត្ត
- គ្រប់គណៈអភិបាលក្រុង-ស្រុក
- រាជកិច្ច
- ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ